

1 ponedjeljak, 15.12.2008.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 09.05h
6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda. Izvolite sjesti.
8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro. Molim da se najavi
9 predmet.
10 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Ovo je predmet IT-05-88-T, *Tužilac*
11 *protiv Vujadina Popovića i drugih.*
12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.
13 Svi su optuženi ovdje. U Optužbi gospodin McCloskey i gospodin Mitchell.
14 U Obrani vidim da nema gospodina Ostojića, gospođe Nikolić i to je to.
15 Dobro jutro, gospodine Jevđević.
16 SVJEDOK: Dobro jutro.
17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Bourgon, Vi, ako se ne varam,
18 niste bili završili Vaše unakrsno ispitivanje i treba Vam još petnaest minuta?
19 G. BOURGON: [simultani prevod] Dobro jutro. Da, petnaest minuta bi mi
20 trebalo da završim jutros, kako bismo razjasnili jedno pitanje koje sam pokrenuo
21 u petak.
22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, u redu.
23 Imate li nešto za reći gospodine McCloskey?
24 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ne, nemam prigovora.
25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu.
26
27
28
29
30

1 Vi, gospodine Petrušiću?

2 G. PETRUŠIĆ: Ne, gospodine predsjedavajući.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Bourgon.

4 SVJEDOK: MILENKO JEVĐEVIĆ [nastavak]

5 [Branilac ispituje putem prevodioca]

6 Unakrsno ispituje g. Bourgon: [nastavak]

7 G. BOURGON: [simultani prevod]

8 P: Dobro jutro, gospodine Jevđević.

9 O: Dobro jutro.

10 P: Nakon mog unakrsnog ispitivanja od petka, ostalo je još nekoliko

11 pitanja koja Vam želim postaviti kako bismo razjasnili jednu stvar koja je

12 iskrsla u vezi sa imenovanjem generala Krstića za komandanta Drinskog korpusa.

13 Prvo bih Vam želio pokazati dokument koji sam spomenuo u petak.

14 G. BOURGON: [simultani prevod] 4D124 molim.

15 Ovaj dokument ste već mogli vidjeti u petak, i ja sam Vam u unakrsnom

16 ispitivanju rekao da ste Vi vidjeli ovaj dokument kad ste se pripremali za

17 svjedočenje u predmetu *Krstić*. Onda su moje kolege izjavile prigovor i Vi ste to

18 verificirali, i sada znam da to nije dokument koji ste Vi vidjeli zato jer sam

19 ja ponovo pročitao transkript iz predmeta *Krstić*.

20 O: I...izvinjavam se, ja sve vrijeme... sve vrijeme ne dobijam prevod, od

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 početka sjednice.

2 PREVODILAC: Ovo je prijevod na B/H/S, kanal broj 6.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim da se to sredi. Ja to nisam
4 naravno mogao znati, zato jer ne pratim postupak na srpsko-hrvatskom.

5 PREVODILAC: Ovo je kanal broj 6, prijevod na B/H/S.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod]Da li sada čujete prijevod?

7 SVJEDOK: Da, da.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja ću pročitati ono što je rečeno do
9 sada, pitanje gospodina Bourgona.

10 Pokazao Vam je jedan dokument, 4D124, koji bi sada trebali vidjeti na
11 ekranu pred Vama. I, rekao Vam je sljedeće:

12 "Gospodine, Vi ste imali prilike ovaj dokument pročitati u petak. Ja sam
13 Vam tada, tokom unakrsnog ispitivanja, rekao da ste Vi taj dokument vidjeli već
14 ranije kad ste se pripremali za svjedočenje u predmetu *Krstić*. Nakon što sam to
15 provjerio i nakon prigovora mojih kolega, ja sada znam da to nije dokument koji
16 ste Vi vidjeli zato jer sam pročitao transkript iz predmeta *Krstić*."

17 A onda ste nam Vi rekli da ne primete prijevod, pa Vas onda ponovo
18 ostavljam u rukama gospodina Bourgona.

19 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala.

20 P: Gospodine, jedino što bih želio provjeriti sa Vama jutros je
21 sljedeće: nakon što sam pročitao transkript u predmetu *Krstić* gdje Vi, na strani
22 7104, kažete da ste pripremajući se za svoje svjedočenje tada pročitali
23 naređenje predsjednika Republike Srpske od 13. jula, kojime je general *Krstić*
24 imenovan. Pa ja samo želim da potvrdim da je dokument koji ste Vi tada vidjeli
25 zapravo bilo naređenje, odnosno, ukaz koji je potpisao predsjednik *Karadžić*. Da
26 li je to tačno?

27

28

29

30

1 O: Da.

2 G. BOURGON: [simultani prevod] Dobro, a nakon toga sada idemo na
3 7DP1032. Molim 3. stranu na engleskom, a 2. na B/H/S-u.

4 P: Ovo je dokument koji sam spomenuo u petak. Kao što vidite, to je
5 dokument koji je potpisao general Živanović u svojstvu komandanta korpusa.
6 Pretpostavljam da vidite da je dokument potpisan u 16 sati, 13. jula.

7 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Molimo ponovo dokazni broj.

8 G. BOURGON: [simultani prevod] 7DP1032.

9 P: Ovo je dokument koji sam spomenuo u petak. Recite mi, što vidite u
10 potpisu dokumenta? Recite, da li prepoznajete ovaj potpis?

11 O: Da.

12 P: A sada molim 1. stranu dokumenta. Moje prvo pitanje odnosi se na one
13 kojima je ovo naređenje upućeno. Možete li Vi potvrditi - na osnovu onoga što
14 piše pri vrhu dokumenta - da je ovo naređenje koje je bilo poslano svim
15 potčinjenim jedinicama Drinskog korpusa, uključujući Bratunačku i Zvorničku
16 brigadu?

17 O: Da.

18 P: I, ovo naređenje koje dolazi iz komande Drinskog korpusa bilo je
19 poslano i isturenom komandnom mjestu Drinskog korpusa?

20 O: Da, tako piše.

21 P: Vi se sjećate da ste primili ovaj dokument na isturenom komandnom
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 mjestu Drinskog korpusa, u julu 1995.?

2 O: Ne sjećam se. Moguće da je stiglo, ali dokumenta se ja lično ne
3 sjećam.

4 P: Ako sada pogledamo ovaj dokument - vidite veći dio dokumenta, možemo
5 pogledati i drugu stranu - možete li potvrditi da je to naređenje napisano u
6 skladu sa standardnim procedurama koje su tada vrijedile u VRS-u i u Drinskom
7 korpusu, drugim riječima, da je format ovog naređenja standardni format?

8 O: Da.

9 P: Ako pogledam 2. paragraf ovog dokumenta slažete se sa mnom da, kao
10 rezultat ovog naređenja, svi oni koji su ga dobili imaju informacije o
11 muslimanskim snagama koje idu prema Tuzli i koji su u pokretu prema Crnom Vrhu i
12 Cerskoj. Da li to tu stoji, u tom paragrafu?

13 O: Da.

14 P: Ako pogledamo sada 1. paragraf naređenja - na engleskom se moramo
15 vratiti jednu stranu unatrag, a na B/H/S-u Vi to vidite pred sobom - možete li
16 potvrditi da se ovdje kaže komandama brigada da poduzmu sve praktične mjere da
17 razoružaju, blokiraju i zarobe muslimanske grupe koje se pokušavaju pridružiti
18 svojoj slobodnoj teritoriji?

19 O: Da.

20 P: Ako pogledate 3. paragraf, da li se slažete sa mnom da je to
21 naređenje koje je izdano svim brigadama, naređenje u kojem stoji da zarobljene i
22 razoružane Muslimane treba smjestiti u za to pogodne objekte? Dakle, to je

23

24

25

26

27

28

29

30

1 naređenje da se ti zatvorenici obezbijede. Mene zanima što to znači "pogodne
2 prostorije koje se mogu obezbijediti sa manjim snagama?"

3 O: Pretpostavljam da je naredbodavac ovog akta imao u vidu da je tada
4 glavnina, odnosno, najveći broj pripadnika Drinskog korpusa bio angažovan u
5 borbenim dejstvima u... u raznim zonama - znači, na frontu, borbenim dejstvima u
6 operaciji "Krivaja" i "Stupčanica 95" - i da je bilo veoma malo raspoloživih
7 vojnika za bavljenje a... obezb... vojničkim obezbeđenjem z...zarobljenika.

8 P: To je, znači, razlog zašto im je rečeno da pronadu pogodne prostorije
9 za koje treba malo ljudstva da se zatvorenici obezbijede?

10 O: Da, da. Po mom mišljenju, isključivo zbog toga.

11 P: Ako sada pogledamo 7. paragraf - to je sljedeća strana - pročitajte
12 molim Vas 7. paragraf, i recite mi da li se slažete da je posljedica ovog
13 paragrafa bila to da su brigade smatrale potrebnim da poboljšaju disciplinu u
14 radio-komunikacijama?

15 O: Da. To je... to je bio stalan zadatak.

16 P: I, nakon primitka ovakvog naređenja, oficiri bi znači trebali
17 poduzeti korake da pojačaju radio disciplinu. Da li se slažete s time?

18 O: Da, logično.

19 G. BOURGON: [simultani prevod] Idemo sada na sljedeći i zadnji dokument
20 - 4D81. I to idemo prvo na zadnju stranu.

21 P: Ovo je dokument koji sam također spomenuo tokom unakrsnog ispitivanja
22 u petak. Recite mi, ako pogledate potpis i pečat, što Vi smatrate tko je poslao

23

24

25

26

27

28

29

30

1 taj dokument i ko ga je primio?

2 O: Ovdje... ovdje vidim samo - na osnovu ovoga što je meni prikazano na
3 ekranu - da je dokument poslao komandant, general-major Radislav Krstić, i vidim
4 njegov potpis.

5 P: U kojem svojstvu je to general Krstić potpisao?

6 O: On je ovo potpisao u svojstvu komandanta.

7 P: A prema pečatu, kad je taj dokument poslan i primljen, ako to možete
8 zaključiti na osnovu ovoga što vidite?

9 O: Da. Ovako otkucan i potpisan dokument primljen je na centru veze u
10 šifro-teleprinterskoj stanici. Primljen je u 19.45h i šifrer ga je uspio
11 šifrovati u... obradio ga, znači, šifrovao u 20.10h, i onda ga je predao
12 teleprinteristima, ovaj, na predaju vjerovatno svim potčinjenim jedinicama,
13 odnosno, onima kom...kome je namijenjen.

14 P: Hvala, molim sad 1. stranu dokumenta. Molim Vas prvo da potvrdite da
15 je ovo redovni borbeni izvještaj, to naravno i stoji u samom dokumentu. Recite
16 mi tko je sačinio taj dokument i kome je on poslan, na osnovu informacija na 1.
17 strani?

18 O: Dokumentat je sačinila komanda Drinskog korpusa, a ovaj redovni
19 borbeni izvještaj dostavljan je e... Glavnom štabu VRS.

20 P: Da li je onda tačno da ovaj dokument obuhvaća informacije dobijene iz
21 borbenih izvještaja svih potčinjenih jedinica Drinskog korpusa?

22 O: Trebao bi da sadrži informacije svih jedinica Drinskog korpusa koje
23
24
25
26
27
28
29
30

1 su se... koje su došle u komandu Drinskog korpusa tog dana.

2 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Imamo samo jedan mali problem sa
3 prijevodom.

4 Ovaj dokument je poslan Glavnom štabu, a ovo je u jednom trenutku
5 prevedeno kao da je "predano." To zvuči kao da je rukom predano. Da li bismo to
6 mogli razjasniti, 7. strana 8. redak.?

7 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala na ovoj opservaciji.

8 P: Dakle gospodine, način na koji je preveden Vaš odgovor je bilo da je
9 dokument predat, kao da je predat iz ruke iz ruku.

10 Da li je taj dokument predat ili je poslan svim potčinjenim jedinicama
11 kojima je trebao ići?

12 O: Pa, u našoj vojničkoj terminologiji telegram se ili "prima"
13 ili "predaje", tako da ne vidim nikakvu suštinsku razliku između riječi "predat"
14 i "poslat." U svakom slučaju, podrazumijevam da je preko sistema veze telegram
15 "poslat" ili "predat", svejedno.

16 P: Recite nam sada, kad pogledate ovaj dokument, da li se slažete da
17 ovaj izvještaj nije mogao biti poslan, a da general Krstić nije bio informiran o
18 njegovom sadržaju?

19 O: Tačno.

20 P: I, ako pogledamo 3. paragraf dokumenta koji sada vidite na ekranu -
21 moramo to malo pomaknuti - da li Vi shvaćate ovaj paragraf tako, da činjenica da
22 muslimanski civili i vojnici su zadržani u Konjević Polju i u Novoj Kasabi, da

23

24

25

26

27

28

29

30

1 je to informacija koja je bila u rukama komande Drinskog korpusa, prije nego što
2 su poslali ovaj izvještaj?

3 O: Da.

4 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala. Ne treba mi više ovaj dokument.

5 Imam samo još dva pitanja.

6 P: Prvo se odnosi na nešto o čemu smo govorili kad sam se s Vama sastao
7 prošlog tjedna, a o tome ste govorili i u Vašem razgovoru s Optužbom. Da li
8 možete potvrditi, da li se slažete, da je 1995. u Vojsci Republike Srpske
9 postojala navika da se svaka akcija pokrije jednim pismenim dokumentom?

10 O: To je bilo pravilo.

11 P: I, jedan dobar primjer za to - da pokažem što mislim kad kažem
12 "navika da se uvijek prave pismeni dokumenti" - je to da kad je general Krstić
13 odlučio da komandanta Zvorničke brigade, Andulovića /u engleskom transkriptu:
14 "Pandurevića"/, pošalje natrag u Zvornik, da je to bila jedna važna odluka jer
15 je išla zajedno sa taktičkom grupom, da je to moglo utjecati na operacije u
16 Žepi, i prošlog tjedna smo vidjeli da je general Krstić odmah nakon toga napisao
17 i pismeno naređenje za to. Da li je to dobar primjer navike da se uvijek prave
18 pismeni dokumenti?

19 O: Pa, može se shvatiti kao takvo. Mislim da je samo taj akt sastavio
20 neko u komandi Drinskog korpusa u Vlasenici, i uputio Zvorničkoj brigadi kao
21 blagovremeno obavještenje da se u zonu odgovornosti, zbog novonastalih problema,
22 vraća potpukovnik Pandurević sa jedinicom sa Žepe.

23 P: To je bio razlog za pravljenje dokumenta. Međutim, moje pitanje
24
25
26
27
28
29
30

1 glasi: taj je dokument napravljen da bi se pokrila na neki način odluka generala
2 Krstića, da bi postala službena, da se pukovnik Pandurević pošalje u Zvornik?

3 O: Pa, može se smatrati da je tako.

4 P: I, moje zadnje pitanje: želim da nam potvrdite - to je nešto što
5 dolazi iz vašeg svjedočenja u predmetu Krstić - kad ste se Vi pripremali za
6 svjedočenje u predmetu Krstić, razgovarali ste s majorom Obrenovićem?

7 O: Da, ali, s... konkretno sa njim sam razgovarao više o situacijama
8 neformalne prirode, jer nas dvojica smo bili u potpuno različitim zonama
9 Drinskog korpusa, tako da, ona saznanja koje je imao jedan, o situaciji koja je
10 njega okruživala, nije imao onaj drugi, jer je on bio na potpuno drugom prostoru
11 i bavio se zadacima sasvim druge prirode.

12 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala. Nemam više pitanja.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Bourgon.

14 Gospodine Lazarević?

15 G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Mi smo odlučili da unakrsno ne
16 ispitujemo ovog svjedoka.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Krgović?

18 G. KRGOVIĆ: [simultani prevod] Ja ću unakrsno ispitivati ovog svjedoka.

19 [na B/H/S-u] Časni Sude, dobro jutro.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Unakrsno ispituje g. Krgović:

2 P: Gospodine Jevđeviću, moje ime je Dragan Krgović. U ime Odbrane
3 generala Gvere ja ću Vam postavljati pitanja, a vezana su za Vaše dosadašnje
4 svedočenje.

5 PREVODILAC: Molimo govornika ga govori u mikrofon.

6 P: Gospodine Jevđeviću, Vi ste u svom dosadašnjem svedočenju govorili o
7 svom boravku na Pribićevcu i vremenu koje ste proveli tamo. Moje je pitanje: Vi
8 ste sa... na tom isturenom komandnom mestu imali mogućnosti da šaljete borbene
9 izveštaje direktno, bilo Glavnom štabu, bilo komandi Drinskog korpusa, zar ne?

10 O: Komandi Drinskog korpusa smo imali mogućnost da šaljemo direktno, a
11 Glavnom štabu s...smo telegrame slali posredovanjem, preko komande Drinskog
12 korpusa.

13 P: Moj uvaženi kolega Petrušić Vam je pokazao jedan dokument, gde je to
14 jedan od izveštaja /sic/ dri... koji je poslat Glavnom štabu.

15 G. KRGOVIĆ: Pa, molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 6D22.

16 P: Gospodine Jevđeviću, ovo je jedan od tih izveštaja i Vi ste,
17 odgovarajući na pitanja mog uvaženog kolege Petrušića, odgovorili da u suštini...
18 on Vas je pitao za paragraf 4 ovoga izveštaja, i Vi ste potvrdili da Vam je
19 poznat taj događaj koji je opisan u ovom borbenom izveštaja /sic/. Zar ne?

20 O: Da.

21 P: U tački 2 ovog izveštaja, stoji takođe da su ustvari tog dana, 09.07.
22 - kako ste Vi i svedočili pred ovim Sudom - faktički o...operacija razdvajanja
23 enklava bila završena tog dana?

24 O: Da.

25 P: I /.../ i faktički, tog dana borbenih dejstava nije ni bilo, sem
26
27
28
29
30

1 učvršćivanja položaja brigade na dostignutim kotama, u popodnevnim satima?

2 O: 09.07.? Da, 09.07. su bila borbena dejstva. Tada je i... jedinice
3 Zvorničke brigade su zauzele Živkovo Brdo, i naveče su zanoćili na tim
4 dostignutim položajima.

5 O: I to je bilo završeno? Vi ste odvoril... odgovarajući na pitanje kolege
6 Perča /?Petrušića/ rekli da u oni oko 17.00 časova završili učvršćivanje
7 položaja i da je druga jedinica došla da zauzme taj njihov položaj, a oni su se
8 povukli da se odmore.

9 O: Pa, obično u večernjim satima, ovaj, su se učvr -

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Jevđeviću i gospodine
11 Krgoviću, molim Vas da obojica usporite jer se preklapate. Hvala Vam.

12 SVJEDOK: Obično u večernjim satima, ovaj, bi se vršilo učvršćivanje
13 položaja, a ponekad, kada bi to dozvoljavala situacija, one jedinice koje su tog
14 dana vršile napadna dejstva, predveče bi dostignute linije, da tako nazovem,
15 predavale jedinicama koje su ih pratile i bile u rezervi, a one se povlačile a...
16 nazad u pogre... pogodne rejone da se odmore. I, vjerovatno bi one samo ostavile
17 možda manji dio svojih snaga, da budu garant da se ti dostignuti objec... objekti
18 tokom noći zaštite, a jedan manji dio su... a jedan dio svojih jedinica su
19 povlačile nazad u pogodne rejone da se odmore. I to je ono što sam, ovaj, i
20 ranije rekao.

21 G. KRGOVIĆ:

22 P: I, u suštini, borbeni izveštaj koji je poslat odražava tačnu sliku
23 onoga što ste Vi imali saznanja i što se dešavalo na terenu, zar ne?

24 O: Da.

25

26

27

28

29

30

1 G. KRGOVIĆ: Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 6D328.

2 P: Gospodine Jevđeviću, ovo je jedan borbeni izveštaj, takođe sa
3 isturenog komandnog mesta Pribićeovac, i on je poslat 10.07. i tiče se stanja
4 UNPROFOR-a u enklavi Srebrenica. Molim Vas da pročitate ovaj dokument, a zanima
5 me ovaj paragraf 1, u kome se kaže:

6 "Osmatranjem i praćenjem situacije u enklavi Srebrenica, i na osnovu
7 izjava vojnika UNPROFOR-a koji su se predali našim snagama i od nas zatražili
8 zaštitu, zaključujemo da je muslimanska vojska blokirala UNPROFOR i stavila ga
9 pod svoju kontrolu. Muslimani su oteli deo borbene tehnike UNPROFOR-a (oklopna
10 borbena vozila, teža oružja i municiju), i upotrebljavaju je u borbi protiv
11 naših snaga."

12 Gospodine Jevđeviću, moje pitanje: Jeste li imali informaciju da se... da
13 su se ovakve stvari desile u operaciji "Srebrenica?"

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite gospodine Petrušić.

15 G. PETRUŠIĆ: Predsedavajući, možda ja tokom svoje pripreme nisam bio
16 dovoljno pažljiv, ali ne vidim odakle bi mogô biti ovaj dokument? Jednostavno
17 nema emb... ERN broja, ja ga prvi put vidim. Moguće da sam ja to propustio, ja se
18 izvinjavam u tom slučaju kolegi, ali možemo li samo znati odakle je ovaj
19 dokument?

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete li nam to razjasniti ili barem
21 objasniti svom kolegi?

22 G. KRGOVIĆ: Časni Sude, ja ovaj dokument sam dob... a... kao i jedan deo
23 dokumenata, ja nisam pokazao gospodinu Simiću, sam... moj istražitelj je

24

25

26

27

28

29

30

1 pribavio tokom istrage, tako da ja imam original ovog dokumenta, mogu da ga
2 pokažem ako bi to zadovoljilo mog kolegu i kolegu tužioca ukoliko je neophodno.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To je teško prihvatljiva informacija.

4 Gospodina Petrušića zapravo zanima -

5 G. KRGOVIĆ: Mogu d...da dâm konkretan izvor -

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Tačno, da. Izvolite, gospodine

7 McCloskey?

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Slažem se sa gospodinom Petrovićem /u
9 engleskom transkriptu: "Petrušićem"/, potreban nam je izvor.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Svakako, zato Vam i kažem. Ovo što ste
11 rekli, to nam mnogo ne pomaže. Mi treba da znamo odakle je to dobio Vaš
12 istražitelj i da li je to pravi izvor, da li je to konačno porijeklo?

13 G. KRGOVIĆ: Da, časni S... Časni Sude, u pripremama a... kada smo hteli da
14 uvedemo izjavu ti... pokojnog generala Đukića a... ja sam od njegovih nasljednika a...
15 tražio d... ako mogu da dobijem njegove beleške i dokumente koji bi potvrdili
16 njegovu izjavu, tako da sam u sklopu te istrage d...dobio određeni broj
17 dokumenata. Neke od tih dokumenata a... su na IDS-u, a neke /sic/ dokumenta nisu.

18 Ja sam... kada je prvi dokument koji sam koristio, to je bio dokument kod
19 Novice Simića, ja sam poslao cirkularni *mail* mojom kolegama i ka... tad sam rekô
20 koji je izvor tog dokumenta.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ste zadovoljni ovim gospodine
22 Petrušiću?

23 G. PETRUŠIĆ: Ja sad -

24 G. KRGOVIĆ: I poslato je... i po taj do... posle te... izvinjavam se. Časni
25 Sude, i taj *mail* je poslat i timu gospodina Petrušića, a usmeno sam obavestio
26 tužioca pre mesec dana da ću d... koristiti jedan broj d...dokumenata koje sam dobio
27 iz tog izvora.

28

29

30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, hvala Vam. Izvolite, gospodine
2 Petrušić?

3 G. PETRUŠIĆ: Taj prvi dokument je zaista poslat, ali ovaj dokument ne.
4 Ja ga zaista prvi put vidim - ali sad kol'ko ovaj, ja znam - nasljednik generala
5 Đukića bi trebao da svedoči ovde, pa se nadam da ćemo nešto više čuti i o tome.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala gospodine Petrušić. Izvolite
7 gospodine McCloskey?

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mi smo nedavno imali kontakte sa
9 Odbranom generala Gvere i tražili smo jedan dokument sličan ovome. Oni su odbili
10 da nam kažu odakle on potiče, a to je bilo njihovo pravo. Nisam siguran na šta
11 kolega misli. Možemo li da dobijemo ime nasljednika, i siguran sam da ću moći o
12 tome da razgovaram sa kolegom i da ćemo to razjasniti.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavimo i nastojmo da izbegnemo da se
14 gubi vreme u sudnici. Izvolite, gospodine Krgović.

15 G. KRGOVIĆ:

16 P: Gospodine Jevđeviću, pogledajte ovaj dokument. Je li otprilike ovo
17 odgovara izjavama, odnosno informacijama koje ste Vi imali u tom trenutku na
18 Pribićevcu, o stanju UNPROFOR-a u enklavi Srebrenica?

19 O: Da. Ovaj izvještaj odražava ona naša saznanja o UNPROFOR-u koje smo
20 mi u tom periodu imali.

21 P: Gospodine Jevđeviću, hteo bi' da rezimiram jedan deo informacija koje
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ste Vi imali u tom trenutku - konkretno 9. jula, o čemu ste govorili u svom
2 svedočenju - a tiče se same prirode i svrhe napada na muslimanske oružane snage
3 u enklavi Srebrenica. Informacije koje ste Vi imali tog dana, 9. jula, su bile
4 da se napad Vojske Republike Srpske na muslimanske snage preuzima isključivo
5 zbog toga što su muslimanske snage ispadale iz enklave i vršile teroristička
6 dejstva po civilima i po vojnim ciljevima, zar ne?

7 O: Da i da se taj prostor, ovaj, jednom a... vojničkim položajima, ovaj,
8 ograniči da ne bi dolazilo i dalje do cirkulisanja između dvije enklave, i
9 između Srebrenice i Kladnja i Tuzle.

10 P: Takođe ste imali informacije da civilno stanovništvo nije meta napada
11 Vojske Republike Srpske, zar ne?

12 O: M... tačno.

13 P: Takođe ste imali informacije da se snage UNPROFOR-a ne gađaju, zar
14 ne?

15 O: Da, imali smo takva naređenja.

16 P: Takođe ste imali informacije da su Muslimani napali vojnike UNPROFOR-
17 a, i da je jedan od njih ubijen?

18 O: Da.

19 P: Takođe ste imali informacije da se ne vrši granatiranje civilnih
20 ciljeva i samog grada Srebrenica, zar ne?

21 O: Da.

22 P: I, u suštini, takvi izveštaji su slati i pretpostavljenoj komandi,
23
24
25
26
27
28
29
30

1 zar ne?

2 O: Tačno.

3 P: I, onaj ko je imô prilike da čita te takve izvještaje, nije imô
4 razlog da veruje da su ti izveštaji neistiniti, zar ne?

5 O: Pa, on je samo imao te informacije koje je dobijao putem izvještaja.

6 P: A koji su, prema Vašem saznanju koje ste Vi imali na isturenom
7 komandnom mestu Pribićevac, odgovarali situaciji na terenu, zar ne?

8 O: Tačno.

9 P: Gospodine Jevđeviću, Vi ste, svedočeći u predmetu *Krstić* - to je
10 svedočenje bilo 6. novembra 2000. - na strani 7068 pomenuli da je u jednom
11 trenutku, nakratko na Pribići... Pribićevac došao i general Gvero. Je l' se sećate
12 da ste to rekli u *Krstiću*?

13 O: Da.

14 P: Vi tada niste pominjali dan kada se to desilo, al' ovde je bilo
15 svedočenje pred ovim Sudom, da je to bilo 9. jula 1995., u toku... oko podneva
16 kada se general Gvero pojavio na isturenom komadnom /sic/ Pribićevac, zadržao se
17 kraće vreme i otišao /nerazgovijetno/. Da li to... ta informacija odgovara onome
18 što ste Vi videli na Pribićevcu tog... tom prilikom?

19 O: Da.

20 P: I tog devet... tog dana kada se pojavio general Gvero... Ovo su - ono što
21 sam Vam ja prethodno govorio - ovo su bile informacije koje je on mogô dobiti na
22 isturenom komandnom mestu o događajima vezanim za operaciju "Srebrenica", zar
23 ne? A, vezano je za čitav moj set prethodnih pitanja o borbenim izvještajima i
24

25

26

27

28

29

30

1 stanju na terenu.

2 O: Pa, o... o... general Gvero je na IKM-u bio jedno, ovaj, kraće vrijeme sa
3 generalom Krstićem. Ove informacije što je dobijao pisanim putem, to je u redu.
4 Ne znam da li ga je još o nečemu drugom, ovaj, mogao upoznati general Krstić.
5 Oni dok su bili zajedno, ja nisam bio sa njima.

6 P: I ne znate o čemu su razgovarali?

7 O: Ne.

8 P: Ali, ove informacije o kojima sam Vas ja... ja pitao, su informacije
9 koje je znao i general Krstić, zar ne?

10 O: Tačno.

11 P: Gospodine Jevđeviću, /nerazgovijetno/ na jednu drugu temu.

12 Izvinjavam se, gospodine Jevđeviću, zbog pauze pošto pratim transkript.
13 Nas dvojica govorimo istim jezikom pa često dođe do preklapanja, i onda moram da
14 pratim /nerazgovijetno/ da li je Vaš... Vaš odgovor i moje pitanje korektno ušlo u
15 transkript.

16 Vi ste pomenuli, tokom vašeg svedočenja, da ste u jednom trenutku prešli
17 na Žepa, na istureno... na Žepu, na istureno komandno mesto Drinskog korpusa u...
18 koje je bilo u Žepi. Moje kolege su Vas detaljno ispitivale o datumima i ja Vas
19 neću pitati o tome, nego ću Vas samo pitati da li ste Vi u Žepi imali istu ovu
20 opremu koju ste imali i na isturenom komandnom mestu na Pribićevcu?

21 O: Da.

22 P: Gospodine Jevđeviću, kol'ko sam razumeo iz Vašeg... iz Vaše biografije,
23 Vi ste išli u školu u Rogaticu i pretpostavljam da Vam je taj rejon Žepa i
24 Rogatica poznat?

25 Da.

26 P: Tada, u julu 1995., a posebno krajem jula 1995., možete li mi reći,

27

28

29

30

1 na putu od Rogatice pa do Bokšanice gde su bili... gde je bio *check-point*
2 UNPROFOR-a, da li je na tom putu bilo kontrolnih punktova Vojske Republike
3 Srpske? Gore, znači, od Rogatice pa do Žepe... do Bokšanica, koliko se Vi sećate?

4 O: Ja samo znam da je postojao taj kontrolni punkt na Bokšanici, a duž
5 ostalog dijela puta, od Bokšanice i tog prostora od Borika prema Rogatici, nije
6 bilo drugih razloga za postojanje nekih punktova jer je to bila dubina naše
7 teritorije.

8 P: A, na Bokšanici je bio punkt UNPROFOR-a, gde su i bili ovi pregovori
9 sa muslimanskom stranom?

10 O: Tačno?

11 P: Jevđeviću, možete li mi reći kolika je... koliko je potrebno da se
12 pređe put od Rogatice pa do Žepe, u onim uslovima koji su bili u... u... u ratno
13 vreme? Koliko je potrebno kolima ili autobusom, ili nekim prevoznim sredstvom,
14 da se dođe od Rogatice pa do Žepe?

15 O: Pa, negde oko sat i petnaest minuta, sat i po, zavisi kojim vozilom.
16 U svakom slučaju, negde tako, oko sat i po vremena. Jer, ima... polovina puta je
17 makadamska sa... bila tada, sa velikim krivinama i serpentinama.

18 P: Vi ste pomenuli da je u... krajem jula 1995. godine, tu u zonu
19 odgovernosti, a na Žepu došao i general Mladić, i da se... da je boravio neko
20 vreme tamo. Je l' se sećate da ste rekli to?

21 O: Da.

22 P: Da li se sećate da je tih dana, krajem jula, general Gvero pokušavao
23 da uspostavi kontakt sa generalom Mladićem?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da.

2 P: I general Mladić je odbio da preuzme vezu sa generalom Gverom, je l'
3 se sećate toga?

4 O: U... u tom trenutku kada je telefonom iz Glavnog štaba general Gvero,
5 ovaj, na IKM-u Drinskog korpusa u selu Gođenje /fon./ tražio generala Mladića,
6 generala Mladića tad nije bilo tu, nije bio na... na IKM-u. Pretpostavljam da je
7 tad bio na Bokšanici ili negdje drugdje.

8 P: Da li Vam je general g... Gvero rekô koji je razlog, zbog čega traži
9 generala Mladića?

10 O: Sjećam se, ovaj, tog razgovora. Vojnik koji se javio na telefon je
11 prosledio meni vezu, jer generala Mladića nije bilo na IKM-u. Sa druge strane je
12 bio general Gvero. Ovaj, pitao me je gde je general Mladić, želio je sa njim da
13 se čuje. Ja sam mu rekao da, po onim vezama što pretpostavljam, da je vjerovatno
14 n... u rejonu Bokšanice. Tad mi je general Gvero rekao da bi trebao sa njim da se
15 čuje, da mu iznese otprilike svu težinu situacije koja je tih dana bila na
16 zapadnom ratištu Republike Srpske. Tog razgovora se sjećam sa generalom Gverom.

17 P: I otprilike je rekô, onako zabrinut za sudbinu Krajine, da se gubi
18 vreme tu, na t... u ovoj "nedođiji", a pada zapadni deo.

19 O: Da, baš tako je otprilike komentarisao, parafraziram, u tom smislu,
20 bio je veoma zabrinut za situaciju na krajiškom ratištu, a situaciju na Žepi je
21
22
23
24
25
26
27
28
29

1 u tom trenutku smatrao vojnički povoljnom po, ovaj, po snage Republike Srpske i
2 tu informaciju je otprilike želio da prenese generalu Mladiću.

3 G. KRGOVIĆ: Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet P1311, i to na
4 B/C/S-u strana o... koja je označena 1311C, a u engleskoj verziji 1311A.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dokument je pod pečatom, pa neće biti
6 emitovan.

7 G. KRGOVIĆ: To je na B/C/S-u strana ERN 03205699, a na... u engleskoj
8 verziji je 00801165. Znači, B/C/S, 03205699.

9 Samo, izvinjavam se, časni Sude, samo za momenat pošto svedok ne vidi
10 ovu stranu.

11 P: A, vidite. Je l' vidite ovaj deo, gospodine Jevđeviću, u... u vrhu
12 gore: "Poruka za... poruka za 'Panoramu prvog' da se hitno javi Gveri.?"

13 O: Da, to je na toj frekvenciji. Ne vidim datum, u 8 časova i 29 minuta:
14 "Poruku za 'Panoramu prvog' da se hitno javi Gveri."

15 P: "Panorama" je bilo kodno ime za Glavni štab, a "Panorama prvi"
16 general Mladić, zar ne?

17 O: Da. Tako, u tom nekom žargonu koji se tad koristio, mislim da je
18 tako.

19 G. KRGOVIĆ: Datum je 23. juli 1995., časni Sude - 23. juli.

20 P: Gospodine Jevđeviću, da li je general Gvero nakon toga poslao neki
21 telegram naslovljen na generala Mladića, na i... na IKM?

22 O: Sjećam se da je - mislim istog dana posle mog telefonskog razgovora
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sa generalom Gverom - na IKM Drinskog korpusa u selo Gođenje stigao jedan
2 telegram iz Glavnog štaba. I vojnik šifrer koji je, ovaj, dobio taj telegram -
3 obzirom da ni tada generala Mladića nije bilo na IKM-u - on je jednostavno pitao
4 mene šta da radi. Dobio je jedan telegram za generala Mladića, a on se ne nalazi
5 u blizini pa ne može da mu uruči telegram, a on mora kao šifrer da se na vrijeme
6 razduži sa telegramom. Onda sam ja uzeo taj telegram čisto da vidim o čemu se
7 radi, da nije nešto hitno, da bi u tom slučaju mogao da preduzmem hitne mjere
8 kako bi se taj telegram uručio generalu Mladiću. I, vidio sam da je taj telegram
9 na ličnost generala Mladića poslao general Gvero.

10 P: I, sadržaj je bio sličan onome što je on i Vama rekao u ovom
11 razgovoru - mislim, general Gvero?

12 O: Da. Otprilike, ovaj, slične sadržine.

13 P: General Gvero je tražio da se preduzmu neke mere za ojačanje fronta,
14 i da se usmeri pažnja komandanta na taj zapadni deo fronta, zar ne?

15 O: Pa, sjećam se samo da je telegram bio napisan u... u... jednim visokim
16 stilom sa... sa biranim riječima, u kojima general Gvero lično se obraća generalu
17 Mladiću, iznosi mu svu težinu situacije na zapadnom frontu u Krajini i, ovaj,
18 jednostavno mu jednim pomirljivim tonom predlaže da bi bilo dobro da i u ovoj i
19 teškoj situaciji koja je trenutno bila po Vojsku Republike Srpske - da bi bilo

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 dobro da i dalje, ovaj, sasluša mišljenje svojih pomoćnika, odnosno savjetnika,
2 povodom te situacije, kao i da sarađuju kao što su sarađivali i do tada.

3 Otprilike sam parafrazirao kratak sadržaj tog telegrama, i baš zbog te njegove
4 specifičnosti koju sam opisao, ja sam ga i upamtio.

5 P: Jer, general Gvero diskretno stavio /sic/ generalu Mladiću da bi
6 trebao da sasluša svog pomoćnika. Na neki način, kritika njegovo... njegova da ne
7 sluša mišljenje svojih asistenata, to je bila suština telegrama?

8 O: Da.

9 G. KRGOVIĆ: Samo još jedna ispravka. To je na strani P 20... na strani 21,
10 red 20., telegram je bio "za Mladića", a ne "od Mladića". To je greška u
11 transkriptu, je l' se slažete sa mnom?

12 O: Da, da, da.

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Posljednja rečenica na engleskom nema
14 baš mnogo smisla.

15 G. KRGOVIĆ: Nema baš -

16 P: Gospodine Jevđeviću, malo je problem sa prevodom. Vi ste u... sad ću
17 Vam reći v... ono što sam Vas ja pitao. General Gvero je na fini način generalu
18 Mladiću faktički preporučio da sluša sugestije i mišljenje svojih pomoćnika, i
19 sugerisao mu da on to do sada nije radio, ali jednim diplomatskim tonom, tako da
20 kažem, zar ne?

21 O: Da. Ja sam upamtio otprilike i tako ja shvatio te riječi, ovaj, koje
22 su bile, ovaj, na jednom intelektualnom nivou upakovane, da je otprilike

23

24

25

26

27

28

29

30

1 prizivao o... generala Mladića d... ovaj, i, da tako kažem, i na lijep način mu
2 imputirao da on u ovoj situaciji bi trebao da sasluša i mišljenja svojih
3 pomoćnika. Vjerovatno je htio reći da u toj situaciji, ovaj, i on ne sluša svoje
4 pomoćnike, pa mu sugeriše da bi to bilo jako dobro zbog težine situacije u kojoj
5 se nalazi ratište Republike Srpske, da i dalje, ovaj, sluša, odnosno saraduju
6 kao... kao što su i ranije. U tom smislu ga privoljava na... na takvo ponašanje, da
7 tako kažem. Ja sam to tako, ovaj, shvatio iz telegrama.

8 G. KRGOVIĆ: A tiče se situacije na zapadnom delu ratišta?

9 O: Da.

10 P: Hvala, gospodine Jevđeviću.

11 G. KRGOVIĆ: Ja nemam više pitanja za ovog svedoka, časni Sude.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Krgović.

13 Time su završena unakrsna ispitivanja Obrane.

14 Gospodine McCloskey, da li znate otprilike koliko dugo će Vam trebati?

15 Ne pitam zato da bih Vas ograničio, nego da znamo organizirati vrijeme.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pokušat ću završiti danas, ali teško je
17 to reći. Pokušat ću, ja sigurno ne bih želio produžiti i na sutra.

18 Unakrsno ispituje g. McCloskey:

19 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

20 P: Dobro jutro, pukovniče Jevđević.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Dobro jutro.

2 P: Ja se zovem Peter McCloskey i zastupam Tužilaštvo. Sada ću Vam
3 postaviti neka pitanja.

4 Prvo, da se malo vratimo unatrag, kako to ne bih zaboravio. Onog dana
5 kad se general Gvero sastao sa generalom Krstićem na Pribićevcu, gdje su se to
6 oni sastali? Da li znate da li je to bilo na promatračkom mjestu ili negdje u
7 vozilu veze, ili gdje?

8 O: To je IKM, jedna z...zemljišna prostorija, mi nismo imali neke zidane
9 objekte. General Krstić se tad nalazio na jednoj maloj osmatračnici odakle se
10 mogla da vide /sic/ samo borbena dejstva, ovaj, u... od Zelenog Jadra prema Rajni
11 i Bojni /fon./, u... u zahvatu tih, ovaj, linija. Tako da je tog dana on bio na
12 toj osmatračnici odakle je mogao da uspješno prati ta prva borbena dejstva,
13 ovaj, svojih jedinica. I, kada je došao general Gvero, mi smo se pozdravili tu
14 na... na IKM-u, a... a onda je otišao jedno 50 metara dalje, gdje se nalazio, ovaj,
15 general Krstić.

16 O: Znači, general Gvero je otišao na promatračko mjesto sa Vama, kako bi
17 se sastao s generalom Krstićem?

18 O: Ja sam os... ja sam ostao pored uređaja, a on je otišao sa svojom
19 pratnjom - da li je bilo još oko njega dvojica vojnika ili... ili vozač, itd. - do
20 generala Krstića.

21 P: Vi se stvarno dobro sjećate toga. Da li nam možete reći koliko je
22 ljudi stiglo sa generalom Gverom?

23 O: Pa, čini mi se da... da nije... da su oko njega bar bila dvojica, ovaj,
24 ili vozač ili neko. Ali, znači, uvijek kad ide general, sa njegove lijeve i

25

26

27

28

29

30

1 desne strane ide bar po neko od njegovih pratilaca ili starešina, zavisi ko se
2 nalazi u njegovom društvu.

3 P: U kakvom je vozilu stigao?

4 O: Ne sjećam se u kakvom vozilu. On... vozilo je parkirao na ulazu u taj
5 IKM, tako da sam ga ja primijetio kako u tu zemljišnu prostoriju dolazi pješke.

6 P: Ja pokušavam postavljati što je moguće jednostavnija pitanja. Ako je
7 potrebno, možete uvijek i objasniti Vaš odgovor, ali nema potrebe da nam
8 govorite ove dodatne stvari. To je u redu, ali inače će to jako dugo trajati,
9 ovo ispitivanje.

10 Da li se sjećate tko je još bio tamo, na tom promatračkom mjestu, s
11 generalima Krstićem i Gverom?

12 O: Ne.

13 P: Da li se sjećate gdje je toga dana bio Mladić?

14 O: Ne.

15 P: Da li je on došao na Pribićevac tog dana, Mladić?

16 O: Ja mislim da je Mladić došao dan posle na Pribićevac.

17 P: Znači, koliko se Vi sjećate, general Gvero je došao kada, kojeg
18 datuma?

19 O: Pe... po m...mojoj analizi i po mom sjećanju on je došao devetog.

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Molim dokazni predmet Optužbe 33.

21 P: Mislim da ćete se složiti sa mnom da je deveti bio vrlo značajan dan
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 za ovu operaciju jer - kao što ste i Vi sami rekli, a mislim da to nitko ovdje
2 ne spori - namjera operacije "Krivaja 95" nije bila da se zauzme grad
3 Srebrenica, zar ne?

4 O: Da. Ja sam to tako, ovaj, shvatio i t... i tako je bilo u tim... početnoj
5 fazi te operacije.

6 P: Pogledajte, molim Vas, onda ovaj dokument. Znam da ste ga do sada već
7 mnogo puta vidjeli. Ovo je dokument upućen generalima Gveru i Krstiću osobno -
8 Vi kažete da su oni devetoga bili zajedno na Pribićevcu - i to je, vjerojatno se
9 sjećate, ono od Tolimira. I ovdje, u 2. paragrafu, stoji:

10 "Predsjednik republike je zadovoljan rezultatima borbenih dejstava oko
11 Srebrenice i saglasan je da se nastave dejstva radi zauzimanja Srebrenice."

12 Znači, sada se cijela ta operacije promijenila u to da se uđe u
13 Srebrenicu, zar ne?

14 O: Po tome kako s... s... ovaj, je saglasnost dao predsjednik Republike
15 Srpske, situacija se promijenila. To je bilo naveče, oko ponoći 9. jula.

16 P: Vidimo da je tada ovaj dokument primljen. Nisam zapravo siguran.
17 Možete li Vi reći kada je taj dokument primljen?

18 O: Pa, m... ovde je nejasno malo ispravljao, ali pretpostavljam da je
19 negde oko 23.50h ili... ili 22.50h. Mislim, n... n...ne bih se usudio sad da budem

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 precizan, ali negde je u kasnim noćnim satima. Naveče devetog, negde oko ponoći,
2 prije ponoći.

3 P: Vidimo ovdje pečat, mislim da ste Vi... Možete li pročitati što stoji
4 na pečatu? Vi ste rekli da na Pribićevcu nije bilo pečata. Ovo je upućeno
5 predsjedniku i isturenom komandnom mjestu. Da li je to možda dokument
6 Predsjedništva, onda?

7 O: Ovo je vrlo moguće da... znači, n...ne znam da li je predsjedništva, ali
8 nije primljen ovaj na IKM-u, jer mi na IKM-u nismo imali pečat. I, moguće je da
9 je ovo dokument Predsjedništva, ali na IKM nije sigurno /sic/.

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Molim da pogledamo dno dokumenta, da
11 vidimo ima li nešto pri dnu.

12 P: No, Vi se sjećate da ste primili jednu kopiju ovog dokumenta tamo,
13 zar ne?

14 O: Pretpostavljam da je dokum... ovaj, kopija obavezno stigla jer se radi
15 o važnom telegramu, a nije... lično se ja konkretno ne sjećam.

16 P: Da li se sjećate, navečer devetoga, plan se promijenio i sada se ide
17 na Srebrenicu?

18 O: Telegram kad je stigao, vjerovatno smo svi spavali, tako da
19 pretpostavljam da je do... do njegove realizacije došlo desetog - do realizacije
20 onoga što tretira ovaj telegram - pretpostavljam da je moglo doći desetog.

21 P: Moguće je, isto tako, da je kopija ovog dokumenta primljena možda i
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sat-dva prije nego što je Predsjedništvo dobilo svoj dokument. Jer, ponekad
2 treba pričekati da se pokrene teleks i da to proradi, zar ne? Znači, to je moglo
3 doći kasnije, moglo je doći i ranije.

4 O: Z...z...znam o čemu govorite. Pretpostavljam da bi ovaj dokument na IKM,
5 ovaj, mogao doći, ovaj, spekul...spekulisao bih. Glavni štab imao je direktnu vezu
6 sa predsjedništvom, a na iKM je Glavni štab imao preko Drinskog korpusa /sic/.
7 Ali, rad tih šifrera i brzina uspostavljanja veza su malo relativni, pa je
8 moguće to što ste Vi rekli.

9 P: Želim Vam skrenuti pažnju na jedan dio, tamo gdje stoji:

10 "Predsjednik republike je zadovoljan rezultatima borbenih dejstava oko
11 Srebrenice, i saglasan je da se nastave dejstva."

12 Kad tu stoji da je "predsjednik saglasan", da li to znači da je general
13 Mladić njemu iznijeo prijedlog da se dalje ide prema Srebrenici, i da se onda s
14 tim prijedlogom predsjednik slaže? Kako normalno funkcioniра sistem, da li je to
15 ono što možemo zaključiti iz ovog dokumenta?

16 O: Teoretski, onaj ko je potčinjen, on daje predlog pretpostavljenom, pa
17 onda pretpostavljeni daje saglasnost. Da li je i taj princip zastupljen u ovom
18 dokumentu - ne znam, jer se radi o nivoima Glavnog štaba i Predsedništva, a taj

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 nivo je prilično bio dalek od mene, ali je princip takav.

2 P: Pa, Vi ste nam rekli da ste čuli mnogo toga i da su informacije očito
3 od isturenog komandnog mjesta uspjele doći do onih koji donose odluke - do
4 generala Mladića, vjerojatno do Drinskog korpusa, do Glavnog štaba - i oni koji
5 donose odluke su tu odluku donijeli očito dosta prije 23 sata i 50 minuta te
6 večeri, zar ne?

7 O: Moguće je, al' sad, koliko vremena prije, kad su imali te
8 informacije? Jer, mi smo tek devetog u tim pred... prije večeri zaposjeli te važne
9 kote, Živkovo Brdo i Alibegovac, ovaj, i time, ovaj, došli na te neke granice
10 demilitarizovane zone. Znači, od tih večernjih sati - od 20.00 sati do 21.00 sat
11 pa do ovih 23.00h - to su ta, recimo, tri sata o kojima bi pretpostavljena
12 komanda mogla biti informisana o borbenim rezultatima operacije "Krivaja 95".
13 Znači, tu dozvoljavam apsolutno mogućnost, u ta dva-tri sata da je i Glavni štab
14 i Predsjedništvo informisano o toku borbenih dejstava u operaciji "Krivaja 95".

15 P: Dobro, sve je moguće. Ali, Vi ste imali sve informacije koje su
16 dolazile iz Pribićevca. Nitko, vjerojatno, nije imao više informacija od
17 generala Krstića, koji je tada bio Vaš kolega s kojim ste Vi tada radili.

18 Da li se sjećate bilo koje informacije koja je otišla sa isturenog
19 komandnog mjesta, a koja je u vezi sa ovom važnom temom? Vi, znači, ostvarujete
20 uspjehe, i da li je možda išla neka informacija tipa: "Uspješni smo, možemo
21 iskoristiti situaciju, možemo razmotriti i sljedeći korak?" Bilo što te vrste?
22 Da li se možete sjetiti bilo čega te vrste?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Z... možda zvuči nevjerovatno, ali, prvo, kroz... kroz mene nisu mogle da
2 prođu sve informacije, jer ja sam tamo bio oficir koji je bio zadužen da
3 uspostavi veze, i bdio sam nad njima u smislu da obezbijedim da one neprekidno
4 funkcionišu. Ali, konkretno ovaj akt je sigurno stigao na IKM - to je sasvim
5 logično - ali vjerujte, ja sam tek skoro saznao da je predsjednik republike
6 odobrio, ovaj, produženje napada ka, ovaj, ka Srebrenici. Znači, uopšte nisam
7 znao da je saglasnost dao predsjednik republike.

8 Za mene se samo situacija na frontu obrnula 10. jula, kada je... kada sam
9 dobio informaciju svojim ušima, da naše jedinice pr... dobijaju naređenje da
10 ubrzano savlađuju objekat po objekat i da kreću prema Srebrenici. To je ono što
11 ja jako dobro znam.

12 P: Gospodine, osnova, mnogo sati Vašeg svjedočenja je to da ste Vi bili
13 u stanju tamo čuti najveći dio onoga što se dešavalo. Ali, sada - evo da
14 razjasnimo - Vi ne znate ništa o informacijama koje su izlazile s isturenog
15 komandnog mjesta i išle prema višim ešalonima, u vezi sa odlukom da se krene
16 naprijed.

17 O: Moja osnovna dužnost je na IKM-u korpusa bila da obezbijedim
18 neprekidnost veza od generala Krstića prema komandantima jedinica koje su
19 učestvovale u ove dvije operacije, i nad tom vezom ja sam stalno bdio. Znači,
20 od... za vezu prema Triviću, prema Pandureviću, prema Blagojeviću, itd. Ovaj akt
21 je stigao na IKM. Šifrer, kada ga je primio, neće ga dati meni jer se tu nalazi
22 general Krstić, koji nije moj kolega nego moj komandant. Ako nema generala

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Krstića, onda je bio njegov zamjenik, pukovnik Vičić.

2 I ja nisam, ovaj, imao nužno - čak mi to i nije u propisu - da pročitam
3 sve ono o čemu se vrši korespodencija između IKM-a prema Glavnom štabu, ili čak
4 Predsjedništvu. Dobar dio tih saopštenja ja poznajem jer su se ona odnosila na
5 konkretnu situaciju, a neke od njih ne poznajem jer sa njima nisam bio lično
6 upoznat.

7 P: Znači, Vi se slažete onda sa mnom da, kad je riječ o bilo kakvim
8 informacijama o strateškom pokretu na Srebrenicu - informacijama koje su išle
9 prema višim ešalonima - Vi o tome ne znate ništa? To je vrlo jednostavno
10 pitanje.

11 O: Na koje više ešalone mislite? N...nerazumljivo mi je pitanje.

12 P: Reći ću još jednom: korpus, Glavni štab, Predsjedništvo.

13 O: O komunikaciji sa Predsedništvom apsolutno nisam znao ništa. To... to
14 su nivoi daleko, ovaj, iznad... iznad mene i uvijek su... tačno se zna ko je
15 nadležan da komunicira sa Predsjedništvom, i o kojim pitanjima. O... o Glavnom
16 štabu - Glavni štab nije izvodio te dvije operacije, tako da smo imali veoma
17 malo komunikacija sa Glavnim štabom. Uglavnom, poznajem komunikacije prema
18 jedinicama koje su učestvovala u operaciji "Srebrenica" i "Krivaja", i dio nekog
19 opšteg plana i korespondencije sa komandom korpusa. To su i moji nivoi. Ja sam i
20 zadužen da uspostavim vezu prema jedinicama i prema korpusu.

21 P: Znači, Vi kažete da se dobro znalo tko je bio zadužen za ostvarivanje
22 veze s Predsjedništvom. Dakle, tko je to bio?

23 O: Sa Predsedništvom vezu ima Glavni štab. To je prva... ta karika je, u
24
25
26
27
28
29
30

1 lancu tog komandovanja, prva koja je naslonjena prema Glavnom štabu. To je
2 logika.

3 P: Da, i Vi kažete da je dobro poznato. Ko je to u Glavnom štabu?

4 O: Pa, komandant Glavnog štaba je naj... ovaj, ličnost broj jedan na koju...
5 koji komunicira sa Predsedništvom.

6 P: I, on je to radio, koliko je Vama poznato, u julu 1995.?

7 O: Ja to ne znam, ali tag... ali pretpostavljam da bi on trebao da
8 komunicira sa Glavnim štabom, isto kao što sam ja komunicirao sa generalom
9 Krstićem.

10 P: Dobro. Da se vratimo sada sa Pribićevca, kasnije ćemo se možda
11 vratiti još na neka od tih pitanja.

12 Prvo nekoliko riječi o radio-relejnim komunikacijama, Vi ste proveli
13 dosta vremena govoreći o tome. Molim da pogledamo... Ustvari, nećemo to sada
14 gledati.

15 Imam ovdje jedan veliki komplicirani dijagram 1D00322 po 65ter, to je
16 dijagram koji je koristio gospodin Rodić. Mislim da ste Vi i rekli da ste
17 vidjeli taj dijagram na kojem se vide sve razne veze sa radio-relejnim rutama,
18 itd. I tu, na strani 15, vidimo liniju koja ide od Vlasenice do Velikog Žepa, i
19 broj je bio 0674. Da li se sjećate tih brojeva, ili se možete složiti s onime
20 što je rekao gospodin Rodić?

21 O: Nemam nikakvog razloga da sumnjam u ono što je rekao gospodin Rodić i
22 u ovu šemu koja je ovde, ovaj, ucrtana.

23 P: Ah, pokušao sam to izbjeći. Ako pažljivo gledamo, vidimo 0674 od
24
25
26
27
28
29
30

1 Vlasenice do Velikog Žepa. Da li znate da li se to moglo prislušivati?

2 O: Pretpostavljam da u ovom trokutu dole piše 200. Ako... ako Vi vidite,
3 možete li mi pomoći? Ako piše FM200, ili 200 ako piše?

4 P: Možemo li pogledati taj kvadrat, lijevu stranu. Da, evo, o tome
5 govorim: "Veliki Žep 0674 za Vlasenicu".

6 O: Mi smo imali dva relejna pravca od Vlasenice do Velikog Žepa. Jedan
7 je bio zaštićen i nije se mogao prislušivati. Ako u ovome trouglu dole piše
8 200, to je obilježje tog uređaja - ovo "0674 pravac" - onda se taj pravac nije
9 mogao prislušivati. A, ako u ovome gornjem piše 8, to je 0607, taj pra...pravac
10 teoretski, ovaj, je mogao da se prislušuje jer nije imao uređaja za zaštitu
11 govora.

12 P: Idemo na 2823 po 65ter. Uređaji za šifriranje nisu uvijek radili; zar
13 ne za, promjenu glasa?

14 O: Na ovome radio-relejnem pravcu, uređaji su istovremeni štitili i
15 pisane i govorne informacije. To je takva vrsta uređaja.

16 P: Ponekad su se stvari kvarile, ponekad nisu radile?

17 O: Ovaj zaštićeni pravac između Drinskog korpusa i Glavnog štaba - evo
18 vidim u ovom telegramu ovde - 0674 prenosio je 8 kanala i oni su bili zaštićeni,
19 i ne sjećam se da je u toku, ovaj, rata ikada taj uređaj za zaštitu, i govornih
20 i pisanih informacija, bio neispravan.

21 P: Dobro, da pogledamo ovaj dokument. Ovo je popis frekvencija iz 1993.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 za RRU-800 i za ovu brojku o kojoj smo sada govorili - 0674, vidimo da je
2 frekvencija 859/762. I, Vi ste rekli da koliko Vi znate to nije mijenjano tokom
3 cijelog rata. Da li je to tačno?

4 O: Gdje konkretno vidite to što piše? A, da.

5 P: Pod brojem 1.

6 O: Oko mijenjanja frekvencija postoji jedna jako duga priča i vjerovatno
7 Vama ne odgovara to. Ali, mi frekvencije -

8 P: Ne. Gospodine, ne želim sada čuti onu dugu priču. Vi ste već
9 ispričali dugu priču. Moje prvo pitanje je: koliko Vi znate, ta frekvencija nije
10 promijenjena tokom rata; da ili ne?

11 O: Od ove 1993. godine, koliko ja znam, u Drinskom korpusu nismo
12 mijenjali frekvencije ovih relejnih uređaja, jer bi to mogli da radimo
13 isključivo po naređenju načelnika veze Glavnog štaba.

14 P: Ali niste sigurni? Moguće je da je to i promijenjeno.

15 O: Da je to promijenjeno, ja bih to znao.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Vidim da je sada vrijeme za pauzu.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pauza od 25 minuta.

18 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

19 ... Početak pauze u 10.31h

20 ... Sjednica nastavljena u 10.59h

21 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite. Izvolite sjesti.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete nastaviti, gospodine McCloskey.

23 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

24 P: Pukovniče, da li Vam je poznat jedan čovjek, mislim da je on bio iz
25 67. jedinice za veze Glavnoga štaba, po imenu Veljko Pajić?

26

27

28

29

30

1 O: Velo Pajić, poznato mi je.

2 P: Znaete da je on radio na radio-relejnim vezama, odnosno, uređajima
3 tokom rata, on je imao dosta znanja o tome. Je li Vam to poznato?

4 O: On nije bio konkretno na čvorištu Veliki Žep, ali ima jako puno
5 znanja što se tiče veza u Glavnom štabu.

6 P: Sada ću Vam pročitati, budući da je on svjedočio ovdje nedavno -
7 mislim da je to bilo 26. novembra - i kolege su mu postavile sljedeće pitanje, a
8 on je odgovorio. Znači, tužilac mu je postavio pitanje, gospodin Vanderpuye:

9 "Frekvencije koje su se koristile na vezama koje ste opisali 0607, 0674
10 i druge veze koje ste vidjeli u dokumentu koji sam Vam pokazao iz 1993. godine"
11 - to je dokument koji imate ispred sebe na ekranu - "da li imate sjećanja o tome
12 koje frekvencije su bile u funkciji 1995. godine?"

13 On je rekao:

14 "Frekvencije na uređajima RRU-800 i FM-200, govorimo o te dvije relejne
15 veze 0607 i 0674, njihov opseg je bio od 610 do 960, a frekvencija prenosa 783
16 na vezi 0674, 1993. godine. To se koristilo i 1995. godine. Prenos je bio 783, a
17 rastojanje je trebalo da bude 50 megaherca."

18 Gospodin Pajić kaže da je frekvencija za 0674 bila frekvencija 783. Da
19 li je to tačno?

20 O: Ja nemam podatke tačno koje su bile frekvencije, to bi bilo jako puno
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 podataka za mene. Ne znam odakle je on, ovaj, imao taj podatak. Znači, n...nikad
2 nisam ni znao na kojim frekvencijama tačno radimo. Kada se uspostavi veza,
3 zauzmu se određene frekvencije i te frekvencije ostaju sve do onog trenutka do
4 kada ne nastupi neki razlog za promjenu te frekvencije.

5 P: Jednostavno pitanje. On je rekao da je na 0674 frekvencija bila 783,
6 i da se to koristilo 1995. godine. Da li imate ikakav razlog da sumnjate u
7 njegovo mišljenje o tome?

8 O: Da li je to i predajna i prijemna? Morao Vam je onda reći i... i
9 predajnu i prijemnu. Da li... vjerovatno Vam je dao oba podatka. Taj uređaj ima
10 predajnu i prijemnu, znači, moraju biti dvije.

11 P: Vidjeli ste da kaže 783, i ne sumnjate da je on u pravu kad to kaže?

12 O: Vjerujte, n...ne sumnjam da je u pravu, isto kao što ne sumnjam ni u
13 ovaj dokument, da je načelnik veze Drinskog korpusa poslao Glavnom štabu. Ja
14 nisam znao koje su tačno frekvencije, a ko je u pravu - da li ovaj načelnik veze
15 koji je napravio ovaj akt, ili Pajić Velo - ne znam. Ja samo znam da se
16 frekvencije nikada nisu mijenjale na ovim uređajima dok za to ne postoji neki
17 ogroman razlog, jer onda nastaje jedna ogromna procedura kada moraju da se
18 mijenjaju frekvencije.

19 P: Ako je bio neki veliki razlog, onda su se frekvencije mogle
20 promijeniti?

21 O: Ako je bio neki ogroman razlog, ali to iziskuje ogroman broj radnji i
22 postupaka u... na cijeloj teritoriji uključujući i Saveznu Republiku Jugoslaviju.
23 Jer, po tehničkim pravilima domet ovih uređaja je 50 kilometara, a kada postoji
24 optička vidljivost - znatno više, i onda Vi morate da dobijete jednostavno, da

25

26

27

28

29

30

1 tako kažem, saglasnost svih učesnika na cijelom prostoru, čak na više država,
2 koji koriste taj frekventni opseg. Znači, ne možete neku frekvenciju
3 promijeniti, a da to odmah ne utiče na sve ostale učesnike i cijelu mrežu ili
4 rešetku - kako se zvala - radio-relejnih čvorišta i ostalih imao veze kao što
5 je televizija, i tako dalje.

6 P: Vjerujte, sve smo to čuli. Čuli smo to od gospodina Pajića. No, ovo
7 je vrlo jednostavno pitanje. Iz ovog dokumenta se vidi da ova veza ne uključuje
8 frekvenciju 783, onda je korektno zaključiti da, ili je ovaj dokument pogrešan
9 ili je promijenjena frekvencija za 0674.

10 O: Gospodina Pajića poznajem kao preciznog i marljivog starješinu, tako
11 da - rekao sam Vam na početku - nemam sada razloga da kažem ili on nije u pravu
12 ili ovaj dokumenat nije u pravu. Sve što bih rekao, bila bi spekulacija.

13 P: Dobro. Ako su ljudi iz sektora veze Vojske Republike Srpske sumnjali
14 da su Muslimani mogli presretati na nekoj konkretnoj frekvenciji, to bi onda
15 mogao biti ogroman razlog da se promijene frekvencije, zar ne?

16 O: To jeste jedan od razloga, ali vjerute... vjerujte da je to toliko
17 beznačajan razlog, jer u onom trenutku kad Vi pobjegnute sa jedne frekvencije,
18 onaj koji ima uređaje za prislušivanje za jedan minut će Vas naći odmah na
19 sledećoj frekvenciji, jer njegovi uređaji bukvalno s...skeniraju cijeli, ovaj,
20 skaniraju /?skeniraju/ kompletan frekventni opseg, isto kao kad Vi na radio
21 prijemniku tražite neke stanice. I, odmah Vas za neput /?nepun/ minut otkriju,
22 tako da smo mi veze štitili drugim načinom, a jedino ako bi nas neprijatelj
23 eventualno ometao na tom pravcu, onda bi... na toj frekvenciji onda bi možda
24 mijenjali. Al', on nas nikad nije ometao jer mu je bilo stalo da nas sluša.

25 P: Tako je on rekao. Tako je, kada je svjedočio neprijatelj, upravo to

26

27

28

29

30

1 je on rekao. Mogu Vam isto tako reći, da to nije bilo tako jednostavno kao
2 pronaći radio stanicu na radio prijemniku, prema riječima ljudi koji su
3 svjedočili ovde. No, nećemo zalaziti u to.

4 Vi ste govorili o nekim presretnutim razgovorima kojih se sjećate.
5 Mislim da ćete se vjerovatno sjetiti, nakon što ste vidjeli jedan presretnuti
6 razgovor jučer, koji je presretnut uređajem /u engleskom transkriptu: "sa
7 uređaja"/ RRU-1. Tako ja zaključujem da niste imali nikakvih sumnji u to da su
8 Muslimani mogli da presreću razgovore koji su obavljani putem RRU-1, svakako
9 onaj o kojem smo juče govorili.

10 O: Postoji ogromna razlika između uređaja RRU-1 i ovih uređaja RRU-800 i
11 FM-200. Antena uređaja koji... RRU-1 zrači pod uglom od 60 stepeni, i snop
12 prostiranja njegovih elektromagnetnih talasa -

13 P: Vjerujte, mi smo... barem bi trebalo da budemo stručni za to /kako je
14 prevedeno/. No, moje pitanje je jednostavno. Znamo da postoji razlika i Rodić
15 nikada nije doveo u pitanje RRU-1. On se bavio, razmatrao RRU -800. Kada se
16 jučer govorilo o razgovorima u kojima ste Vi sudjelovali na nekim frekvencijama,
17 koji su vođeni na RRU-1, nije se činilo da Vi dovodite u pitanje njihovu
18 mogućnost da presreću te razgovore. Da li je to tačno?

19 O: Tačno.

20 P: Znači, slažemo se kada se radi o RRU-1? Postoji razlika, nešto je
21 drugo kada se radi o RRU-800. Da li je to tačno?

22 O: Tačno.

23 P: Da li bi Vas iznenadilo - kad bismo pogledali nekih 148 presretnutih
24 razgovora iz opsega RRU-800 - rečeno mi je da većina njih se nalaze unutar

25

26

27

28

29

30

1 frekvencije 783, a tako je rekao gospodin Pajić, da li bi Vas to iznenadilo?

2 O: N...ne bi me iznenadilo u smislu... zato što znam da postoji teoretska
3 mogućnost za prisluškivanje tih razgovora, jer informacije nisu bile zaštićene -
4 govorne, mislim na govorne.

5 P: Preći ćemo da drugu temu. Ostavićemo po strani, odnosno završiti sa
6 presretnutim razgovorima - barem se nadam. Ako ste u Zvorniku ili u Bratuncu, i
7 ako govorite o desnoj obali Drine, o kojoj bi se onda strani govorilo? Mi znamo
8 šta znači lijeva obala u Parizu, no, šta zapravo znači desna obala Drine?

9 O: Drina je rijeka koja teče najvećim dijelom svoga pravac... pravcem jug-
10 sjever, i najvećim dijelom njenog toka, ovaj, predstavlja granicu između
11 sadašnje Srbije i Bosne i Hercegovine. Desna obala je, znači, na istoku, a na
12 istoku od Bosne i Hercegovine nalazi se Srbija. Lijeva obala je na zapadu i na
13 zapadu, lijevo, znači, lijeva obala Drine je Bosna i Hercegovina.

14 P: Desna obala je Srbija, a lijeva obala je Republika Srpska?

15 O: Da, najvećim dijelom toka. Nije u cijelom toku Drine tako.

16 P: Mislim da je ovde problem sa prevodom. Ja znam da je sve bilo vrlo
17 konfuzno, ali mislim da Drina ne teče u pravcu sjever-jug. To bi onda značilo da
18 ona ide u dva različita pravca. Šta ste zapravo htjeli da kažete? Da li ste

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 htjeli da kažete sjeverno od Zvornika; zar ne?

2 O: Ne. Ja sam htio da kažem da Drina teče najvećim dijelom svoga toka -
3 ako se izuzmu njene krivine, specifične - pravcem jug-sjever. Iz pravca juga ka
4 pravcu sjevera.

5 P: Tako sam i mislio, hvala Vam.

6 O: A... da. S tim što i na desnoj obali rijeke Drine ima Republika Srpska;
7 konkretno, opštine Rudo, Čajniče, Višegrad i jedan značajan dio teritorije su na
8 desnoj, isto, obali.

9 P: Dobro. Tokom ovih godina imali smo prilike čuti o području Birača. To
10 je veliko područje, možete li ugrubo da ga opišete? Zaista ugrubo i ukratko,
11 nije to nešto toliko važno.

12 O: Područje Birač je... naziva se geografski kraj koji od Romanijskog
13 platoa, ovaj, izvodi prema rijeci Drini. Kraj je brdovit, ispresijecan manjim
14 planinama, kanjonima, itd., i u njemu su skon... uglavnom se mogu smatrati Birčem
15 sljedeće opštine: Vlasenica, Šekovići, Milići, Bratunac, Srebrenica,
16 pretpostavljam i jednim dijelom Zvornik - nisam konkretno iz tog kraja, ali
17 pretpostavljam da dio zvorničke opštine /sic/. To su te opštine koje se nalaze u
18 jednom čisto geografskom nazivu, koji je na kartama upisan kao Birač.

19 P: Hvala Vam. Sada bih prešao na jučerašnji dio svjedočenja, i to onaj
20 dio koji se nalazi na stranici 29481, kada ste govorili o raznim operacijama u
21 kojima ste sudjelovali Vi i general Pandurević. Vi ste govorili o jednoj
22 konkretnoj, koja je bila u proljeće 1993. Vi kažete:

23 "U proljeće 1993. godine, Drinski korpus je sudjelovao u ofanzivnim
24 aktivnostima na području Cerske, Konjević Polja, Kasabe, i sa juga prema
25 Srebrenici, /u engleskom transkriptu: "Osmacima"/, Zelenom Jadru i Pribićevcu."

26

27

28

29

30

1 Mislim da ste rekli da ste u toj operaciji bili sa generalom
2 Pandurevićem. Da li je to tačno?

3 O: Nismo bili zajedno, ali on je učestvovao sa... iz pravca Zvornika i
4 Drinjače, a IKM korpusa i jedin... i ja smo se nalazili u okviru borbenih sastava
5 koji su učestvovali iz pravca Vlasenice. S...samo smo putem radio talasa bili
6 zajedno.

7 P: Postoji jedan dokazni predmet, ne mogu da se sjetim njegovog broja
8 ili imena, pao mi je na pamet. To je jedna velika karta koja je bila u
9 Zvorničkoj brigadi. Tu su prikazane razne operacije u kojima je tokom rata
10 sudjelovala Zvornička brigada, odnosno, ne Zvornička brigada nego Zvornik /kako
11 je prevedeno/. Tu se spominje Cerska, Konjević Polje, Kamenica, Liplje /u
12 engleskom transkriptu: "1993. godine"/. Da li se sjećate da su Kamenica i Liplje
13 bili u sastavu te operacije, ili su pak to bila isuviše mala mjesta da biste se
14 danas mogli sjetiti?

15 O: N...ne sjećam se konkretno tih. Ja se sreća... sjećam Cerska, Konjević
16 Polje, Kasaba, Kravica. Znači, tih lokacija se sjećam gdje sam ja učestvovao u
17 oslobađanju tih prostora.

18 P: Dobro. Možete li nam reći, /u engleskom transkriptu: "general
19 Pandurević"/ - mislim da je u to vreme on bio pukovnik - koja je bila uloga
20 pukovnika Pandurevića u to vrijeme? Da li je on bio u Zvorničkoj brigadi ili je
21 nadgledao cijelu operaciju? Ili, drugim riječima, šta je cijela njegova uloga
22 bila?

23 O: Njegova uloga je bila u okviru, ovaj, pozicija u svojoj brigadi.

24 P: A, ko je komandovao cjelokupnom operacijom?

25

26

27

28

29

30

- 1 O: General Milošević, ispred komande korpusa.
- 2 P: Da li se sjećate kako se operacija zvala?
- 3 O: Ne sjećam se. Mislim da ta operacija je išla etapno, da nije ni imala
4 neki svoj naziv. Ne sjećam se tog imena, išlo se po etapama.
- 5 P: Pogledajmo sada dokument sa brojem 29, prema pravilu 65ter - ne znam
6 da li ste ga već vidjeli. I, da li ste imali priliku da vidite dokument pod
7 nazivom "Direktiva 4" koja je bila datirana 19. novembar 1992. godine?
- 8 O: Ne. Nikada nisam vidio dokumenta koji... koji imaju status direktive.
- 9 P: A, znali ste da postoje direktive?
- 10 O: Saznao sam kada je počeo ovaj proces, a direktiva su akti koje
11 Predsjedništvo Republike Srpske upućuje na adresu Glavnog štaba.
- 12 P: Dobro. Pogledajmo sada stranicu 11 u verziji na B/H/S-u. Tu se govori
13 o raznim područjima. Htio bih da pogledamo Drinski korpus. 19. novembra je
14 Drinski korpus bio formiran, zar ne?
- 15 O: Da, Drinski nar... korpus je formiran 1. novembra. Ali, ja ovde ne mogu
16 gotovo ništa da pročitam jer je kopija jako loša.
- 17 P: Dobro. Pokušaću da Vam pokažem štampani primjerak, on je malo bolji.
18 U verziji na engleskom, to je strana 5.
- 19 Hoću da pogledate ovaj dio koji počinje riječima "Drinski korpus", u
20 vrhu:
- 21 "Na osnovu sadašnjih položaja, glavne snage će nastaviti da brane
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Višegrad, branu i Zvornik, a ostatak snaga na širem području Podrinja će
2 iscrpljivati neprijatelja, nanositi što je moguće veće gubitke i naterati
3 neprijatelja da napusti područje Birača, Žepe i Goražda, zajedno sa muslimanskim
4 stanovništvom..." - zatim se nastavlja.

5 Ako pogledate posljednju stranicu, u ime generala Mladića napisao je
6 general-major Manojlo Milovanović, a Vi ste za njega rekli da je on komandovao
7 operacijom o kojoj ste govorili, a to su bile operacije u Konjević Polju i
8 Cerskoj. Da li znate -

9 G. HAYNES: [simultani prevod] Ovde se radi o pogrešnom shvatanju onoga
10 što je svjedok rekao. On je rekao "general Milošević."

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mislio sam "Milovanović".

12 SVJEDOK: Milošević.

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Izvinjavam se.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Haynes. Slažemo se.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

16 P: Dragomir Milošević?

17 O: Yes, yeah.

18 P: Izvinjavam se. Da li znate, da li je ova direktiva imala ikakve veze
19 sa operacijom u kojoj ste Vi sudjelovali, u proljeće 1993. godine?

20 O: Ja ne znam da su ta dejstva koja smo mi izvodili i gde sam ja
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 učestvovao u tim lokacijama kojima sam naveo /sic/, bila posledica ove
2 direktive, pa je vjerovatno, ovaj, Glavni štab onda napisao naredbu korpusima.
3 Znam samo da sam bio tamo i da je Drinski korpus izvodio te operacije, a ne znam
4 da su one posledica ove direktive.

5 P: Dobro. Prije nego što ostavimo ovaj dokument, da naznačimo da on
6 potiče od Glavnog štaba. Broj mu je 02/5-210, datum je 19. novembar 1994.
7 godine, strana 1.

8 Sada ćemo preći na 3029, sa spiska prema pravilu 65ter.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Izvolite gospodine
10 Petrušić?

11 G. PETRUŠIĆ: Gospodine predsjedavajući, postoji greška u... na strani 44,
12 red je... red je 8. Umesto godina "1994." treba da stoji "1992."

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala Vam.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Petrušiću. Tačno.
15 Možete nastaviti, gospodine McCloskey.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, još uvijek se bavimo 1992.

17 P: Kao što ste rekli, ovo je dokument iz Drinskog korpusa, datiran
18 nekoliko dana kasnije, 24. novembar. On je upućen komandi, odnosno komandantu,
19 načelniku štaba lično. Da li se sjećate ko je bio komandant Zvorničke brigade,
20 24. novembra 1992. godine?

21 G. HAYNES: [simultani prevod] Nemam ništa protiv ako kolega postavi
22 sugestivno pitanje, ovo je unakrsno ispitivanje. Znete ko je to bio.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja ponekad hoću da čujem šta svjedok
2 hoće da kaže.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nastavite, da ne gubimo dragocjeno
4 vrijeme.

5 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

6 P: Da li se sjećate?

7 O: Ne znam tačno t... kada je, ovaj, general Pandurević stigao u Zvornik
8 iz Taktičke grupe, ovaj, Višegrad, ali znam da je dolje u tom periodu sigurno
9 bio, ovaj, major Obrenović jer je on od početka tamo. Ali, ne znam tačno da li
10 je baš u ovom periodu, na početku formiranja korpusa, dole stigao za dužnost
11 komandanta general Pandurević.

12 P: Mislim da tada nije bio. Ali, gospodin Haynes mi zaista daje više za
13 pravo, ja se ne sjećam baš svih detalja. Htio bih sljedeće da Vas pitam, vidimo
14 u vrhu stoji:

15 "U skladu sa direktivom Glavnog štaba Vojske Republike Srpske, strogo
16 povjerljivo, broj..." - mislim da Vam treba unaprijed reći da je to važna greška,
17 tu stoji - "02/5", u verziji na engleskom, a ne "3". Datum je 1994. godina /u
18 engleskom transkriptu: "19. novembar"/.

19 Sasvim se direktno spominje direktiva 4, u ovom naređenju koje je
20 upućeno Zvorničkoj brigadi. Da li je to tačno?

21 O: Godina je 1992. ovdje.

22 P: Izvinjavam se ako sam rekao 1994.

23 O: Da. N...na o... to što ste rekli, ovaj, pominje se direktiva, i na osnovu
24 te direktive upućuje se neko naređenje Zvorničkoj brigadi na ličnost komandanta
25 ili načelnika štaba.

26

27

28

29

30

1 P: Vidimo broj 1, tu je nešto slično onome što sam maločas pročitao:

2 "Izvršiti napad koristeći najveći dio snaga i najvažniji dio opreme da
3 bi se neprijatelju nanijeli najveći mogući gubitci. Iscrpljivati ga, slomiti,
4 natjerati da se preda, i natjerati lokalno muslimansko stanovništvo da napusti
5 područja Cerske, Žepe, Srebrenice i Goražda."

6 Da li je ovo naređenje Zvorničkoj brigadi dio naređenja pod kojim ste Vi
7 djelovali, kad ste sudjelovali u dijelovima operacije u Cerskoj i Konjević
8 Polju?

9 O: Svi mi koji smo učestvovali u toj o...operaciji - mislim na taj
10 oficirski, vojnički dio i jedinice koje su učestvovale tu - imali smo pred sobom
11 samo jedan jedini zadatak, da porazimo neprijatelja. A, ovo što piše
12 "muslimansko stanovništvo", itd., prisiliti da napusti taj prostor - ponavljam,
13 muslimansko stanovništvo nikada nije bio naš cilj niti naša odluka, nas koji smo
14 učestvovali neposredno u tim borbenim dejstvima, i ja se sjećam u više navrata
15 kakav je konkretno bio postupak sa cil...civilima, konkretno generala Pandurevića.
16 Tako da, taj dio... niko nam nije to naređenje dao. Naše naređenje je bilo
17 "rovovi, bunker, neprijatelj". A, civilno stanovništvo je i na jednoj i na
18 drugoj strani, znači, i na srpskoj i na muslimanskoj strani automatski napuštalo
19 taj prostor bez... bez ikakvog prisiljavanja vojničke sile, na žalost. Ali, naš
20 cilj je bilo /sic/ samo, ovaj, "rovovi, bunker, neprijatelj".

21 P: Onda ćete se složiti sa mnom - kao obrazovan bivši oficir JNA, netko
22 tko poznaje Ženevske konvencije - da je ovo jedno ilegalno naređenje, jer u

23
24
25
26
27
28
29
30

1 njemu stoji da lokalno stanovništvo treba biti primorano da ode.

2 O: Ja bih čak rekao i neki jači termin a... ovo što se veže za
3 stanovništvo, ali vjerujte, to mi nikada vojnici, znači, koji smo izvodili ta
4 borbeno dejstva nama mu... stanovništvo nije bilo... bio cilj, i čak smo uvijek
5 voljeli da... da ratujemo u zonama gdje ne postoji muslimansko stanovništvo,
6 odnosno, uopšte gdje ne postoje civili.

7 P: Dobro. Vi, znači, meni kažete da ste Vi i Vinko Pandurević zanemarili
8 ovo naređenje onda, za koje sada znamo da je došlo od generala Mladića,
9 predsjednika Karadžića, generala Živanovića? I, Vas ste dvojica, znači, onda
10 zanemarili to naređenje vaših nadređenih u ovoj operaciji?

11 O: U onom dijelu naređenja koje je meni bilo prenijeto - a to je taj
12 borbeni dio, ono što se tiče bitke - mi ga nismo zanemarili i taj zadatak smo
13 izvršili, a nikad niko mi nije prenio, niti sam čuo, ovaj, da ovo što ovde piše.
14 Recimo, ja nisam ni dobijao ova naređenja, ja lično jer sam... bataljon veze nije
15 dobijao ovakva naređenja, ovaj, da je muslimansko stanovništvo cilj. Iz iskustva
16 znam, na svim ratištima u cijeloj Republici Srpskoj, da je stanovništvo i na
17 jednoj i na drugoj strani čak prije napuštalo, ovaj, poprište bitke nego što bi
18 mi uspjeli da stignemo tamo.

19 P: Jesu li Muslimani digli u zrak sve džamije u tom području, prije nego
20 što su otišli?

21 O: To su uradile neke budale, kada su oni otišli odatle.

22 P: Dobro. Idemo na jednu drugu temu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Vi ste izjavili da ste Vi imali neku ulogu u operaciji oko Zelenog Jadra
2 krajem maja - početkom juna. Možete li nam ponovo ukratko opisati koja je to
3 bila vaša uloga?

4 G. HAYNES: [simultani prevod] O kojoj godini govorimo?

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey?

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Govorimo o godini 1995.

7 SVJEDOK:

8 O: Drinski korpus je tada formirao IKM na Pribićevcu. Tom aktivnošću -
9 to nije bila operacija, to je bila jedna vojnička aktivnost - kojom je lično
10 komandovao komandant korpusa, general Živanović, i formirao je IKM iz komande
11 svog korpusa. Mislím da su u tom IKM-u bili pukovnik Vičić kao operativac,
12 pukovnik Veletić, pukovnik Vukota koji je bio tu, i to je bio sastav tog IKM-a
13 iz komande korpusa. A, ja sam, ovaj, kao oficir iz bataljona veze, ovaj,
14 realizovao na terenu plan veza za... za tu vojničku aktivnost.

15 P: Vi ste, znači, bili samo vezist?

16 O: Da. U toj operaciji sam bio vezista, kao i u svakoj operaciji ovoj o
17 kojoj smo pričali.

18 P: Da, znam. Nisam... Ne, zapravo, nisam trebao reći "samo vezist". Mislio
19 sam reći, Vi niste imali nikakvu rukovodeću ulogu?

20 O: Ne.

21 P: Dobro. Da pogledamo sada 4097 po 65ter. Ovo je dokument generala
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Živanovića, od 29. maja 1995. Samo trenutak. Ako Vam treba kopija na papiru,
2 recite mi.

3 Ovo je dokument pod naslovom "Zaposedanje rejona Zeleni Jadar" i tu
4 stoji:

5 "Posle napuštanja punkta u Zelenom Jadru od strane UNPROFOR-a,
6 muslimanske snage će vjerovatno nastojati da Zeleni Jadar stave pod svoju
7 kontrolu. U cilju spriječavanja upada neprijateljskih snaga u Zeleni Jadar,
8 stavljanja fabričkog kompleksa u Zelenom Jadru i komunikacije Skelani-Podravanje
9 pod sopstvenu kontrolu, naređujem..."

10 Dakle, u ovom naređenju se pretpostavlja da će UNPROFOR otići. Dakle, to
11 nema veze s UNPROFOR-om, to je operacija u kojoj se pokušalo borbom izboriti da
12 Muslimani ne popune tu prazninu. I, ako sada pogledamo, na engleskom je to 2.
13 strana - neću sada čitati koje sve jedinice se moraju okupiti za napad - treba
14 da počne 30. maja, i tu stoji:

15 "Za rukovođenje snagama za napad u rejonu Zeleni Jadar angažovati deo
16 starešina iz komande Drinskog korpusa, i to: Vičić, Veletić" - kao što ste rekli
17 - "i major Jevđević Milenko."

18 I, nakon toga:

19 "Lično rukovodim angažovanim snagama sa IKM-a DK /?Drinskog korpusa/ na
20 Pribićevcu. Angažovane starešine iz Drinskog korpusa, do 14.00 časova 29.05., da
21 budu u Skelanima."

22 Znači, Vi ste trebali biti u Skelanima kako biste pomogli voditi napad,
23
24
25
26
27
28
29
30

1 a mi, iz Vaše karijere, znamo da ste Vi postali zapovjednik u ratu i da ste
2 preuzeli čak i jednu višu komandu. Prema tome, siguran sam da ste, godine 1995.,
3 itekako bili sposobni da ovo vodite. Recite nam, da li je ovo pogrešno ili vam
4 ovo možda pomaže da se sjetite da ste imali nešto značajniju rukovodeću ulogu
5 nego što ste nam maločas rekli?

6 O: Mislim da ovde postoji, čisto u pisanju ove naredbe, mala
7 nepreciznost. U tački 3 kaže se: "Za rukovođenje snagama za napad..." - pa se
8 određuju ova trojica starješina među kojima sam i ja - a onda, u sljedećoj
9 rečenici, naredbodavac je to sve okrenuo pa stavio sebe: "Lično rukovodim
10 angažovanim snagama na IKM-u Pribićevac." Znači, jedini koji je mogao da
11 rukovodi i da komanduje tim snagama tada, u tom periodu u zelenom Jadru, je
12 konadant korpusa general Živanović, a ova trojica ljudi su njegovi specijalisti
13 d... iz određenih oblasti koji treba u tome, ovaj, da mu budu pri ruci. Ja sam mu
14 bio pri ruci što se tiče obezbjeđenja veze, a kasnije sam u svojoj karijeri i
15 postao, ovaj, komandant - ali tada sigurno nisam.

16 P: Znači, on je sasvim u krivu kad kaže da ćete Vi voditi napad? Naime,
17 niko nije rekao da sve komandirali cijelom operacijom.

18 O: Pa, mislim da je i ovde svima jasno da, pored generala, komandanta
19 korpusa i njegovih trojice pomoćnika, da ja kao peti imam tu neku ključnu ulogu.
20 Peti u rangu i uvjerljivo najmlađi po činu, i sa... na dužnosti komandanta
21 bataljona veze, svima je jasno da ja tu nisam mogao nikakvu komandnu ulogu da
22 imam.

23 P: Meni je jasno to da je general Živanović, gore na brdu Pribićevcu, na
24 sigurnoj udaljenosti, i on nekako gleda dolje prema Vama. I on Vas, i još

25

26

27

28

29

30

1 dvojicu, šalje prema Skelanima. Znamo gde su Skelani. Skelani su mnogo bliže
2 muslimanskim snagama nego mjesto gdje se on nalazio, i on tamo nije poslao Vas
3 da budete samo vezist, zar ne?

4 O: Ne. Ovo u Skelanima smo se mi možda samo sastali radi sa...sastanka, da
5 se javimo u Skelane. Skelani su mnogo dalje od muslimanskih snaga nego
6 Pribićevac. Pribićevac je od muslimanskih snaga bio udaljen par stotina metara,
7 a Skelani, bezmalo petnaest ili možda više kilometara.

8 Ž... general Živanović je uvijek volio da ja budem uz njega, tako da sam
9 ja imao tad, pod navodnicima, "tu sreću" da budem uz njega na Pribićevcu i nigde
10 se odatle nisam mrdnuo sve vrijeme te vojničke aktivnosti.

11 P: Da pogledamo 2894 po 65ter. To je dokument o kojem ste govorili u
12 Vašem svjedočenju nedavno. Datum je 2. jun, general Živanović, i meni je ovaj
13 dokument zapravo neka vrsta priručnika o tome "šta učiniti sa operativnim
14 dokumentom Ujedinjenih naroda", jer sadrži vrlo precizna uputstva ljudima na
15 terenu, šta da rade.

16 Prva stvar koju Vas hoću pitati - jer mislim da ste Vi ovo vidjeli, da
17 ste već nešto rekli o tome - ovo dolazi iz takozvane kolekcije Drinskog korpusa.
18 To je jedna ogromna kolekcija dokumenata koju nismo imali tokom suđenja Krstiću,
19 tako da ćete sada vidjeti mnogo više dokumenata nego što ste ih vidjeli u tom
20 suđenju. Tu, dakle, stoji prvo:

21 "Komandant Bratunačke brigade detaljno će upoznati zamjenika komandanta
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bataljona, Petrovića, o sadržaju ove naredbe..."

2 To je Sreten Petrović iz Bratunačke brigade, zar ne?

3 O: Da. On je bio komandant bataljona na tom području.

4 P: I, onda nešto niže stoji:

5 "Uspostaviti vezu preko razgovornika sa legendom..."

6 "Legenda" - to je Milan Jolović iz Drinskih vukova, iz Zvorničke

7 brigade, zar ne?

8 O: Da.

9 P: Koliko se Vi sjećate, da li je Legendina jedinica sudjelovala u tome?

10 O: Da.

11 P: Da li je pukovnik Pandurević bio tamo dole s njima, ili ne?

12 O: Ne.

13 P: Onda je, znači, Legenda bio pod čijom komandom tokom te operacije?

14 O: Mislim direktno, ovaj, pod komandom generala Živanovića. Ne znam da

15 li je bio neko stariji, ovaj, neki posrednik između njih dvojice.

16 P: I sad kad ste vidjeli originalni dokument, imate li razloga da

17 smatrate da ovo naređenje nije autentično?

18 O: Ne.

19 P: Dobro. Ako sada okrenemo 2. stranu na oba jezika, nakon što je vrlo

20 detaljno opisao kako postupati prema UNPROFOR-u, evo, tu stoji:

21 "Ukoliko UNPROFOR-ci i dalje atakuju ka upotrebi oružja ka Legendi,

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 zoljom onesposobiti transporter."

2 I, onda kaže da je "to moment kad će se UNPROFOR predati", i onda se
3 govori o "Nikoliću" - to je pretpostavljam Momir Nikolić iz Bratunačke brigade?

4 O: Da, to bi mogao biti on.

5 P: Znači, možemo zaključiti da je to naređenje ispoštovano i sprovedeno
6 u djelo?

7 O: A, to bi... to bi vjerovatno najbolje znao onaj ko je izdô naređenje,
8 kad bi vršio neku analizu, ali ja sam govorio detaljno prošle sedmice oko onih
9 svari koje se ja s... događaja kojih se ja sjećam iz tog perioda.

10 P: Je li to sprovedeno u djelo ili ne?

11 O: A... to je sprovedeno u djelo, mada kasnije neki nisu bili zadovoljni
12 sa time jer su... prvenstveno ima a... da li je bilo dovoljno da se obezbijede te
13 fabrike jer su opet... muslimanska strana je mogla vatrom da kontroliše prostor
14 Zelenog Jadra, itd., ali ja se jako dobro sjećam da je posle tog vremena mogla
15 da se koristi komunikacija Zeleni Jadar-Jasenova, što je bilo bitno za... za te
16 naše jedinice na tom prostoru.

17 P: Ja znam da je to bilo vrlo važno. Ovo je zapravo naređenje da se
18 UNPROFOR prestraši kako bi se natjerao da ode, zar ne?

19 O: Otprilike, ovaj, otprilike... tako.

20 P: I, Vojska Republike Srpske imala bi isti problem sa svim tim
21 promatračkim mjestima oko Srebrenice, zar ne - mjesec dana kasnije, kad je došlo
22 vrijeme da se napadne enklava?

23 O: Ovaj osmatrački punkt u Zelenom Jadru je bio specifičan i potpuno
24 znam da na drugim osmatračkim puntovima vojska nije imala uopšte nikakvih, ovaj,

25

26

27

28

29

30

1 sličnih, ni namjera ni aktivnosti. Ovaj osmatrački punkt je bio specifičan što
2 je - po mojim saznanjima - on bio na ničijoj zemlji, i da bi mi pomjerali naše
3 položaje naprijed i time omogućili nesmetano komuniciranje komunikacijom i
4 stavljanjem ovih industrijskih objekata pod našu kontrolu, mi smo morali
5 izmjestiti naše položaje, vjerovatno u zahvatu tog osmatračkog punkta.
6 Pretpostavka je bila, onog ko je izvodio ovu aktivnost, da će vjerovatno
7 UNPROFOR kad primijeti kretanje naših snaga radi posjedanja tih naših položaja,
8 da će vjerovatno to pokušati da spriječi. A, jedini način da to mi posjednemo je
9 vjerovatno da i naše snage demonstriraju neku silu. Iz cijelog ovog saopštenja
10 vidi se velika bojazan i velika preciznost da se po... po svaku cijenu ne... ne,
11 ovaj, ne stvori konfliktna situacija i da se konfliktna situacija po svaku
12 cijenu izbjegne. I, to je suština ovog naređenja.

13 P: Zar ovdje ne stoji, ako se ne predaju, ako pođu za oružjem, treba da
14 se puca iz zolja na transporter?

15 O: To tu stoji, ali ja mislim... ja sam ovaj akt pogledao prije nekoliko
16 dana prvi put. I, uopšte imam prvi put da... da ga vidim, i kad sam ga pročitao -
17 možda nije primjereno reći - ja sam se nasmejao, a mislim da ste se nasmejali i
18 Vi kad ste ga pročitali, kako je n...napisan jednim jezikom koji se, po mojim
19 shvatanjima, ne uklapa u čisto vojnički. Tako da i ova konstrukcija ostala,
20 otprilike je pisana kao da je pisao neko ko baš nema nekih velikih dodira sa
21 ratom.

22 P: Sjećate se da je pucano iz zolja u toj operaciji, zar ne?

23 O: Ne.

24 P: Ovime je vrlo efikasno pregaženo promatračko mjesto, zar ne? Oni su
25 pobjegli od tamo. Vrlo jednostavno pitanje, da ili ne?

26

27

28

29

30

1 O: Moja saznanja je /sic/ da u toj, ovaj, aktivnosti nije opaljen
2 nijedan metak jer je jednostavno bilo zatišje, i po tome sam upamtio cijelu tu
3 operaciju u kojoj sam učestvovao jer je to bila jedina operacija u kojoj sam
4 učestvovao, a da n... ni... ni iz... a da imam saznanja da nije opaljen nijedan metak.
5 A, da se možda osmatrački punkt UNPROFOR-a uplašio, što je sasvim logično, pa
6 trime... time svoju poziciju izmjestio 200 metara nazad, to mi izgleda sasvim
7 logično.

8 P: Da, slažem se s Vama. Sve je to vrlo logično. I, oni su imali isti
9 problem i mjesec dana kasnije. Možda ćete se složiti sa mnom da su mnoga
10 promatračka mjesta u tom području, tokom napada na Srebrenicu, da su snage
11 Ujedinjenih naroda i sa njih pobegle. Neke su čak prešle na srpsku stranu.

12 O: Vjerujte, trebali ste da vidite oduševljenje tih vojnika UNPROFOR-a
13 kada su se... kada su prešli na našu stranu, i... i njihova prestrašena lica kada im
14 je sat vremena prije susreta sa mnom poginuo kolega vojnik od muslimanske vatre,
15 i to od namjerne, ne slučajne. Ja ta saznanja imam. Oni da su nas doživljavali
16 kao opasnost, oni bi se povukli u svoju bazu u Potočare i u Srebrenicu, jer tamo
17 nisu morali da prelaze ničije rovove, jednostavno se povuku nazad. Oni su čak
18 prošli preko... pored naših cijevi i... i prošli iza naših leđa, u našu pozadinu.
19 Hoću reći, u našu zaštitu.

20 P: Nećemo sada ulaziti u dokaze koji su izvedeni pred ovim Sudom, o
21 napadu na promatračka mjesta tokom napada na Srebrenicu. Nećemo sada govoriti o
22 dokazima koji govore o tome da su mnogi pripadnici Ujedinjenih naroda zadržani
23 protiv vlastite volje, da su zadržani kao taoci u hotelu "Fontana" i da im je
24 prijećeno smrću. Mislim da ne bi bilo smisla, osim ukoliko možda Vi to ne želite
25 komentirati?

26

27

28

29

30

1 O: Ne, vj...vjerujem Vam.

2 P: Pogledajmo sada 5D1083. To je dokument koji ste već vidjeli jučer.

3 Dat ću Vam original, zato jer izgleda da postoji neki problem i sa ovim

4 dokumentom, ili barem da ga Vi imate.

5 Kao što se sjećate, ovo je teleks, Vaše ime, ispod nema potpisa - to je

6 pogreška u engleskom prijevodu, a isto tako nigdje se ne spominje Glavni štab

7 nego je to Drinski korpus. Nećemo sada ići kroz sve ovo, međutim tu stoji:

8 "Nakon uspješno izvedene akcije i nasilnog potiskivanja UNPROFOR-a sa
9 punkta u Zelenom Jadru primijetili smo organizovanije prikupljanje većih snaga i
10 njihovo kretanje iz rejona Srebrenice prema širem rejonu Zelenog Jadrta. U svojoj
11 formaciji imao je dva OT i jedan tenk."

12 OT je vjerojatno oklopni transporter. I zatim dalje stoji, nešto
13 kasnije:

14 "Stanovništvo iz Zelenog Jadrta, nakon povlačenja UNPROFOR-a, u panici se
15 iselilo."

16 I, onda u 2. paragrafu:

17 "U vrlo preciznoj, profesionalno izvedenoj operaciji, prisilili smo
18 UNPROFOR da se povuče iz Zelenog Jadrta prema Srebrenici."

19 Pod brojem 3 stoji:

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 "Potrošili smo manju količinu municije i tri zolje. Isto tako, sila je
2 korištena, ali nije bilo povrede među ljudstvom Ujedinjenih naroda."

3 Ovo je dokument pod Vašim imenom. Da li Vi dvojite u autentičnost ovog
4 dokumenta?

5 O: Ovde u potpisu piše da je ovaj redovni borbeni izvještaj komandi
6 Drinskog korpusa, i to na ličnost načelnika štaba poslat s...sa IKM Pribićevac tog
7 03.06., i da je tamo primljen negde oko pola deset časova naveče.

8 Šta mislim o ovome dokumentu, ja sam rekao prošle sedmice kada je
9 Odbrana imala, ovaj, priliku da... da me o tome pita, i o tome nemam ništa više
10 posebno da dodam.

11 P: Vi, znači, ne sumnjate u autentičnost ovog dokumenta?

12 O: Prvo što m... sad moram da ponovim, znači, ono od prošle sedmice. Po
13 meni ovaj dokument - isto kad sam ga pročitao - a poznavajući tu situaciju
14 onoliko kol'ko me sjećanja služe iz tog perioda, ne odražava potpuno pravo
15 stanje toga. Više je - da tako kažem - u vojničkom smislu, nakićen da bi, ovaj,
16 ljepše izgledao onome ko ga čita. Sigurno ga ja nisam sastavio ni napisao, jer
17 je moja uloga u toj operaciji bila uloga veziste. Veoma je nelogično za sve koji
18 slušaju, da u jednoj maloj operaciji u kojoj ne bude ispaljen nijedan metak, u
19 kome se samo možda dvije čete pomjere naprijed nekoliko stotina metara, kojom
20 komanduje komandant korpusa lično i trojica pukovnika, veoma je nelogično da
21 jedan vezista koji nije mrdnuo sa IKM-a Pribićevac, koji tad i nije vidio šta se
22 događa u Zelenom Jadru, da napiše sve ovo.

23 Ono što mogu da pretpostavljam kad sam prije nekoliko dana vidio ovaj
24 akt, je prvo što sam se strašno začudio otkud moje dolje ime. Volio bih da

25

26

27

28

29

30

1 postoji originalan telegram pa da s...stoji i da sam se potpisao. Onda bi mi to,
2 možda, nešto jasnije predstavljalo. U pola deset naveče, kada je telegram
3 primljen na komandu korpusa u Vlasenicu - ovde je moj šifrer Vesna Bajagić
4 potpisana, i ovo je akt iz komande Drinskog korpusa - ja sam već tada bio u
5 korpusu. Pretpostavljam da je ovo mogao, recimo, napisati pukovnik Vukota koji
6 je tad bio gore. M... pretpostavljam da se tad i Živanović morao vratiti u komandu
7 korpusa, jer ja sam uvijek išao, ovaj, sa njim kada je ta operacija bila. Tako
8 da sigurno ovaj akt nema nijedne logike da sam ga ja sastavio i, ovaj, potpisao
9 i poslao, još na ličnost načelnika štaba.

10 Eto, to je sve što imam da... da Vam kažem.

11 P: Gospodine, da li sumnjate u autentičnost ovog dokumenta?

12 O: Ovaj dokumenat je neko napisao i ovde stavio moje ime, vjerovatno sa
13 nekim svojim razlogom o kome sad ne bih puno da... da spekuliram. Ali, u njegovu
14 autentičnost ne sumnjam, jer je dokument stigao u komandu korpusa.

15 P: I ovaj Sud, i svi znaju da su brojni dnevni borbeni izvještaji, da ih
16 nisu pisali komandant ili osoba koja je zadužena da šalje izvještaj. Za to
17 zaduže nekog višeg oficira /kako je prevedeno/. Znamo da su se oni oslanjali na
18 ljude koji su pribavljali informacije /kako je prevedeno/. Nije li to tačno? Od
19 nekoga ste dobili tu informaciju, a ona je zatim upućena po Vašem imenu. Vi ste
20 za nju, drugim riječima, odgovorni. Da li je to tačno?

21 O: Da. Ali, ja nisam ni vidio ovu informaciju, nit' sam je sastavio,
22 nit' sam imao ikakvog udjela u njenom pisanju. Na kraju krajeva, ona i ne
23 odražava pravo stanje aktivnosti koje su se tamo dogodile. Jer, i Vi sigurno iz

24

25

26

27

28

29

30

1 izjava UNPROFOR-a znate da tada nisu prema njima ispaljene tri zolje.

2 P: Preći ćemo na to za neki trenutak. No, složit ću se s Vama da se ovde
3 stvari uljepšavaju, jer nikada nismo vidjeli ni tenk, ni dva oklopna
4 transportera u rukama Muslimana. Znamo da vojnici nekada uljepšavaju.

5 Vi ste me uputili na evidenciju UNPROFOR-a, i jedan oficir koji je u to
6 vreme bio komandant, major Franken, ovde je svjedočio. Pročitaću Vam šta je on
7 izjavio u ovoj sudnici. To je stranica 2452. On je svjedočio 16. oktobra 2006.
8 godine:

9 "Dobili smo izvještaj od čete *Bravo*. Ona je bila zadužena za to
10 područje. Postojala su kretanja ispred posmatračkog mjesta *Echo*, to je bila
11 srpska pješadija. Onda su pripadnici srpske pješadije vikali i koristili su
12 megafon, tako da bi rekli tom posmatračkom mjestu da treba da idu. Morali su se
13 povući jer su Srbi htjeli da uđu u to područje. Od mene je zatražena dozvola da
14 to uradim. Ja sam odbio dozvolu, tako da se ta četa našla izložena napadu. I
15 najzad, Srbi su preuzeli posmatračko mjesto *Echo*, posada se povukla, i to uz
16 moje dopuštenje."

17 Postavljeno mu je pitanje:

18 "Kada kažete napad, kakav je to bio napad? U čemu se on sastojao?"

19 Odgovor: "Bilo je otprilike 40 pješadinaca. Podršku su dobivali od
20 jednog tenka i zatim još jednog borbenog tenka, top, koji se nalazio na ivici
21 Zelenog Jadra."

22 /?Pitanje/: "Tokom tog napada, da li je otvarana vatra?"

23 /?Odgovor/: "Da. Apsolutno da, da, da."

24

25

26

27

28

29

30

1 "Pogođeno je posmatračko mjesto vatrom, a vatra je otvorena iz topa. To
2 je bio protiv-oklopni tenk /kako je prevedeno/ koji se koristio kao podrška
3 srpskom napadu."

4 Na osnovu onoga što kaže gospodin Franken i na osnovu onoga što smo
5 čuli, možda se miješa zolja, tenk i Praga. No, da li Vam ovo na neki način
6 pomaže da osvježite pamćenje? Da li je na to posmatračko mjesto otvorena vatra?

7 O: Z...zolja i tenk su... su dva strašno različita oružja, tako da kad tenk,
8 ovaj, zvekne to grmi na sve strane. Tako da, ovaj, vjerovatno bi ovaj ovde
9 napisao da je up...upotrebljen i tenk i da je ispaljeno ne znam kol'ko sad
10 tenkovske municije, ovaj, nego je samo stavio tri zolje. Sa zoljom morate da
11 gađate sa rastojanja od otprilike stotinjak metara kako bi precizno pogodili,
12 ovaj, agregat ili transporter. Tako da vidite da se i izvještaj ovoga ko je ovo
13 pisao, i svjedočenje tog majora, opet potpuno razlikuju.

14 U svakom slučaju, i on kao vojnik mora da navede neke argumente zbog
15 čega se povukao sa... sa određenog položaja kojeg je bio dužan da čuva. Tako da i
16 njega potpuno razumijem, ovaj, da je i on morao da nakiti svoj izvještaj. Ali,
17 razlikuju se dva izvještaja.

18 P: Da. Mislim da se možemo složiti da ste, i Vi i major Franken,
19 dobivali informacije od onih na koje je vatra otvorena. Neka ostane na tome i
20 nećemo tražiti daljnje komentare, osim ako Vi ne želite još nešto da kažete.

21 U glavnom ispitivanju, Vi ste rekli nešto o čemu Vas još želim pitati.
22 Stranica 29490, ne sjećam se koji od advokata Vam je postavio pitanje:

23
24
25
26
27
28
29
30

1 "Da li znate da li su snage Drinskog korpusa u svom arsenalu imale
2 snajpere?"

3 Vi ste dogovorili:

4 "Često sam obilazio linije fronta u zoni odgovornosti Drinskog korpusa,
5 i vjerujte mi kad kažem da nikada nisam vidio nijednog vojnika koji je dužio
6 snajper. Ja volim oružje i zato ga znam. Poluautomatski snajper ima samo deset
7 metaka, ispaljuju se samo pojedinačni hici, i možete razgovarati sa bilo kojim
8 vojnikom, pitati ga, i svi će Vam reći da više vole da duže automatsko oružje.
9 Nismo imali u našem lageru takve puške. Dakle, bilo je situacija kada se vatra
10 otvarala iz lakih mitraljeza ili poluautomatskih pušaka, a kad je metak ispaljen
11 iznad nečije glave, onda se pretpostavilo da je otvorena vatra iz snajpera. Znam
12 da smo mi pravili takve pretpostavke, a vjerovatno je isto to radila i druga
13 strana."

14 Vojska Republike Srpske je koristila snajpere, imala je vrlo konkretan
15 kalibar, zar ne? Možete li nam reći koji je to bio kalibar?

16 O: U naoružanju postoji - kol'ko sam ja upoznao u vojsci - poluatomska
17 snajperska puška 7,9 milimetara, model tačno ne znam koje godine. I, to
18 s...snajpersko oružje samo su možda dužile neke specijalne jedinice ili
19 diverzantski vodovi, i to samo kada idu u neki poseban zadatak. Jedinice koje su
20 držale front oko enklave, jedne i druge, jedinice naše koje su učestvovala u
21 borbenim dejstvima gdje sam ja bio, nikad za četiri godine rata nisam vidio
22 nekog vojnika u tim borbenim sastavima koji duži snajpersku pušku.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Pogledajmo sada 4108, sa spiska prema pravilu 65ter. Pokušaću da ne
2 uzmem mnogo vremena. Kada se pojavi ovaj dokument, vidjećete da je on datiran
3 27. april 1994. godine. To je izvještaj koji potiče iz komande Operativne grupe
4 Srebrenica, i to je obavještajni izvještaj. U drugoj rečenici se kaže:

5 "26. aprila 1994. godine, agresor je iz rejona Koprivnica djelovao sa
6 dvije granate, ranio jednog 16-godišnjeg dječaka." /prevod engleskog
7 transkripta: "Agresorski snajper iz rejona Pajića djelovao je po
8 demilitarizovanoj zoni i ozbiljno ranio 17-godišnjeg dječaka."/

9 Da li ste dobivali ovakve izvještaje?

10 O: Ovo je izvještaj koji je unutar kore...korespondencije između Armije
11 BiH, odnosno njihovih jedinica. Mi ih nismo dobijali. Znači, ovo je izvještaj iz
12 8., tada, Operativne grupe Srebrenica kojeg oni šalju, ovaj, komandi 2. korpusa
13 u Tuzli. Znači, vojska iz Srebrenice obavještava svoj korpus u Tuzli o nečemu
14 što se događalo tog dana, između ostalog o nekom dječaku koji je pogođen neki...
15 ovaj, metkom i koji se nalazi u teškoj situaciji.

16 P: Izvinjavam se. Moje pitanje nije bilo precizno. Jedino ako ste
17 presretnuli ovo - nije mi palo na pamet da biste mogli na bilo koji drugi način
18 da ga dobijete - da li ste znali da su Vaše snage otvarale snajpersku vatru po
19 civilima u Srebrenici, u tom vremenskom periodu?

20 O: Ne. A nismo mogli ni da presretnemo ovaj razgovor, jer ste to pitali,
21 jer je u to vrijeme 28. divizija u Srebrenici već imala određene uređaje za
22 komprimiranu i tajnu predaju, i oni su im došli preko do... transportovani iz
23 Tuzle preko UNPROFOR-a ili drugih civilnih organizacija koje su, ovaj,
24 snabdijevale, ovaj, Srebrenicu, tako da su tada i dobili. I već u tom periodu
25 smo jako teško mogli da presrećemo njihove veze, jer su imali uređaj za

26

27

28

29

30

1 k...komprimiranu, odnosno, sabijenu predaju saopštenja i mi to nismo mogli, ovaj,
2 goniometrisati i prisluškivati.

3 P: Imam još dva slična dokumenta koje Vam želim pokazati, 4D00134. To je
4 ista vrsta dokumenta. To je izvještaj Muslimana od 28. divizije upućen komandi
5 2. korpusa. Tu se kaže da 10. juna 1995. godine - to je negdje 3. pasus, nije
6 baš toliko važno da ga pročitam - "10. juna 1995., neprijatelj je snajperskom
7 vatrom ranio civila u D. Polju, zoni odgovornosti 280. brigade."

8 Ako zatim pogledamo 4109 sa spiska 65ter, to je još jedan izvještaj
9 datiran 23.06. /u engleskom transkriptu: "3. jula 1995."/ vidjećemo
10 obavještajno-izviđačka djelatnost:

11 "Četnici još uvijek obavljaju izviđačku djelatnost linija naših snaga i
12 otvaraju protivavionsku i artiljerijsku vatru /prevod engleskog transkripta: "po
13 linijama odbrane"/ 28. divizije. Snajperska vatra /prevod engleskog transkripta:
14 je dolazila iz pravca Buljima, tačka 820, rejon Zeleni Jadar i Zaleđe/ i tu je
15 jedna žena ubijena iz snajperske vatre."

16 3. jula, prije nego što ćete stići u Pribićevac - možda niste čuli za to
17 - Vojska Republike Srpske je otvorila snajpersku vatru, a to je bila najava
18 jednog velikog napada. Da li ste znali da se otvara snajperska vatra po enklavi,
19 početkom jula 1995. godine, prije nego što ste Vi stigli tamo?

20 O: Ne. O tome sam Vam rekao da, znači, dobar strelac može i sa običnom
21 puškom da pogodi cilj do... do 700 i 800 metara. Tačno je da... ja ne sporim da su

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 se dogodile tamo ranjavanja i pogibije koje tretiraju ovi izvještaji i
2 vjerovatno su oni tačni, ali tvrdim da se to nije događalo snajperskim oružjem
3 jer njega nismo imali i veoma ga je malo bilo. O tome sam pričao.. Isto kao što
4 tvrdim da smo i mi nekad u izvještajima, i naša strana je govorila da je i
5 neprijatelj po nama dejstvovao snajperima, iako mi oficiri smo znali da i
6 neprijatelj ne raspolaže snajperskim puškama. Nego, čim je pojedinačan hitac svi
7 to smatraju da je snajper, a ako je rafalni, ako je rafal, onda misle da je iz
8 pušaka. Međutim, iz pušaka... puška ima i pojedinačnu paljbu, i može da opali
9 pojedinačan metak, a neko to tamo, ovaj, nazove "snajperskom vatrom." O tome sam
10 ja pričao i ost... potpuno ostajem pri tome.

11 P: Pređimo sada na 4094, prema pravilu 65ter. Proći ćemo kroz još
12 nekoliko dokumenata, možda ćete se složiti sa mnom da ste ovde napravili grešku.
13 No, da pogledamo prvo šta Vam ja mogu pokazati.

14 Mi smo pronašli program za snajpersku obuku u Vojsci Republike Srpske,
15 za 1995. godinu. On je, kao što ćete vidjeti, na 1. stranici stoji "Glavni štab
16 Vojske Republike Srpske." Svrha je kako da se organizuje dobar snajperski kurs.
17 Da li ste znali da postoje planovi za obuku u korištenju snajpera 1995. godine,
18 da on potiče od Glavnog štaba?

19 O: Mi smo negde krajem rata, mislim u Nastavnom centru Drinjača ili
20 Kušlat - ovde piše Nastavni centar Drinjača, al' to je bilo kad je već... Ako bi'
21 mogao da dobijem akt cijeli, možda bih bolje komentarisao.

22 P: Da, prelistajte ga. Znam da ima nekih obilježenih dijelova, ne sjećam

23
24
25
26
27
28
29
30

1 se zašto sam to uradio.

2 Možda da prelistate polako dokument, tako da svi mogu vidjeti ono što
3 vidi svjedok. Tako da se može vidjeti jedan pregled kako je zamišljen tečaj, to
4 su upute kako da se takav tečaj vodi. Nemam drugih pitanja o tome, nego me samo
5 zanima Vaš odgovor na to da li ste znali da je postojao takav tečaj?

6 O: Da li... da li slučajno imate ovdje, ovaj, u... u kom periodu je to
7 urađeno? U kom periodu? 1995. je napravljen samo jedan program, ovo je samo
8 jedan program, ovaj, kursa snajperista u VRS kojeg je neko uradio kao formu, kao
9 papirni akt. Da li imate... nigdje on ne tretira izvođenje, vrijeme, rokove, gdje,
10 kad, kako, ko je odgovoran, kol'ko učesnika, itd. Ovo je samo jedan teoretski
11 program urađen u nekom periodu 1995., nejasno kad. 1995. je i rat završen. Ali,
12 potekao u Glavnom štabu - sad, dok se on spusti na korpuse, pa dok korpus uradi
13 to isto, vjerovatno je to se ušlo u 1996.

14 Da li imate nekih preciznijih, ovaj, jer ovde nema nikakvog datuma.

15 P: Zato sam Vam postavio pitanje da li se sjećate tečaja za snajpere?

16 O: Po ovome što ste Vi meni ovdje dali, ovo uopšte ne tretira, ovaj,
17 kurseve za snajperiste - da su oni sprovedeni, da su održani u nekom relevantnom
18 periodu u 1995. godini. Ovo je program kojeg je u glavi... ugradio Glavni štab -

19 P: Gospodine, to razumijemo, zato Vas i pitam. Vi ste stručnjak za
20 oružje, da li se sjećate da je Drinski korpus organizovao, pripremio, planirao
21 ovakav tečaj? Ja se slažem da je to samo plan, program Glavnog štaba kako da to

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 uradi. /prevod engleskog transkripta: "U smislu, imali smo upute za
2 neutralisanje UN-a, a sada imamo upute za provođenju tečaja za snajperiste."/

3 O: Ne. Početkom 1996. ja sam već bio komandant brigade u... u Šekovićima
4 kada bi ovaj, eventualno planirani, program trebao da bude razrađen na nivou
5 Drinskog korpusa, i ne sjećam se da sam tada slao svoje vojnike za obuku u,
6 ovaj, za snajperiste. A ovo sigurno u 1995. nije zaživjelo, a čim nije 1995.
7 nije r... ni ranije, tako da - ne. Moj odgovor je ne.

8 P: Dobro. Ovo je poteklo od Glavnog štaba, to je dokument koji govori o
9 obuci. Takav dokument bi potekao iz Uprave za operacije i obuku?

10 O: Da, oni se bave, ovaj, obukom.

11 P: A ko je bila osoba koja je bila zadužena -

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Petrušiću.

13 G. PETRUŠIĆ: Može li tužilac opredeliti vreme, vremenski period ovog
14 dokumenta?

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da. Izvolite, gospodine McCloskey.

16 G. McCLOSKEY: /prevod engleskog transkripta: Na naslovnici piše 1995./

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da je svjedok sâm dokument
18 razmotrio pod pretpostavkom da je on možda napravljen 1995. godine, a zatim je
19 spomenuo mogućnost da je on proveden 1996. godine, jer ranije to nije mogao biti
20 slučaj. Tako sam shvatio što je rekao svjedok. Ukoliko svjedok želi da me
21 ispravi ili ukoliko želi da me ispravi gospodin McCloskey, slobodno to uradite,

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ali vidim da on klima glavom.

2 Izvolite, gospodine Petrušić.

3 G. PETRUŠIĆ: Ako je to 1996., u kom bi slučaju... u kom smislu je onda
4 relevantnost ovog dokumenta?

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ako želite, možete Vi da se pozabavite
6 ovim ili to može da uradi gospodin Petrušić u dodatnom ispitivanju. Ali, mislim
7 da je svjedok objasnio da je to moglo biti 1996. godine. Po njegovom mišljenju
8 plan nije mogao biti realizovan 1995. godine, iako je mogao biti napravljen
9 1995.

10 Da ne gubimo vrijeme, nastavite.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući.

12 P: Ko je bio iz Glavnog štaba načelnik Odjeljenja za operacije i obuku
13 pri Glavnom štabu, 1995. godine?

14 O: Ne znam tačno jer se formacija Glavnog štaba se /sic/ razlikuje od...
15 od formacija, ovaj, korpusa i brigada. Ja samo znam da... neke ljude koje koji su
16 radili u tom, ali da l' su to bili odjeljenja ili sektori, itd - ne znam tačno,
17 ovaj, k...koja je. Formacija Glavnog štaba se razlikuje od formacije korpusa, pa
18 mi nije... nije mi pristupačna ta informacija.

19 P: Da li je to mogao biti general Miletić?

20 O: Uopšte, tim operativnim poslovima znam da su u toj upravi bili - ili
21 sektoru, ne znam kako se zove ili odjeljenju, sad da... formaciju Glavnog štaba ne

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 znam - da su bili generali Obradović, i general i Miletić i Trkulja, i
2 vjerovatno još nekih pet-šest, ovaj, oficira, ovaj, drugih koji su se bavili tom
3 problematikom.

4 P: Gospodine u korpusu i u brigadi to odeljenje se zove "operacije i
5 obuka", i ono je uvijek u nadležnosti načelnika štaba. Ono uvek ima svoga
6 pretpostavljenoga. U ovom slučaju to je bio general Miletić. Vi to znate, zar
7 ne?

8 O: Ne. Sektoru su bili gore, u Glavnom štabu - mi to zovemo gore jel
9 /sic/ je to Han Pijesak - znači, bili su sektori, a ko je bio na kojim
10 dužnostima, ovaj, u... u sektorima, itd., stvarno ne znam jer sam veoma rijetko
11 išao u Glavni štab.

12 P: Dobro, nastavićemo. Pogledajmo sada dokument sa brojem 230 sa spiska
13 prema pravilu 65ter. To je dokument koji je Vijeće već imalo priliku da vidi.
14 Pokazaću Vam cijeli dokument.

15 Ovo je izvještaj koji su sve brigade slale korpusu. Ovaj konkretni je iz
16 Bratunačke brigade, za prvo polugođe 1995. - od 1. januara do 30. juna 1995.
17 godine. On govori o mnogo čemu i ići ćemo hronološki, i da čujem Vaše komentare.

18 Strana 9 u verziji na engleskom, a to je strana 27 u Vašoj verziji, pod
19 naslovom "Stanje municije i materijalno-tehničkih sredstava na dan 30.06.1995."
20 Jeste li našli stranicu 27?

21 O: Da.

22 P: Dobro. Sada, ako pogledamo broj 8: "Metak, 7,9 milimetara za
23 snajper", a u srpskom se koristi ista riječ, jedino je *spelling* drugačiji,

24

25

26

27

28

29

30

1 S-N-A-J-P-E-R. Ako oni nemaju snajperskih pušaka što će im onda 1.350
2 snajperskih metaka u inventaru?

3 O: Pa, imaju u inventaru u magacinu. Vidite da su u magacinu, nisu na...
4 na borbenom položaju.

5 P: Da pogledamo sljedeću stranu: "Pregled municije i minsko-eksplozivnih
6 sredstava primljenih u skladište". To je strana 25 u Vašoj verziji.

7 O: Da. Pa o tome i govorim.

8 P: Ovdje, pod brojem 6, vidimo "1.905 komada u magacinu", a onda ispod
9 stoji "izdatih iz magacina." Kome taj magacin izdaje tu municiju?

10 O: N...ne piše ovde kome izdaje, odnosno kome su izdati i kada su izdati,
11 za koje potrebe, kojoj jedinici, itd. To je neka unutrašnja evidencija gde,
12 ovaj... Vjerovatno je to radio pomoćnik komandanta za pozadinu Bratunačke brigade
13 gde je mu /sic/ ovo bila prilika da u šest mjeseci i on, ovaj, za ovaj izvještaj
14 napravi neku svoju... svoju evidenciju i neki pregled, pa je vjerovatno zovnuo
15 tamo magacionere, i oni mu dali te podatke koje stanje ima, itd.

16 P: Da li se snajperski metak od 7,9 milimetara može koristiti i u nekom
17 drugom oružju?

18 O: Da.

19 P: Kojem?

20 O: To je ova v... puška M-48, ona je isto kalibra 7,9.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li znate što se dešava s tom puškom kad se iz nje ispali
2 snajperski metak?

3 O: M... mi smo to koristili, a te puške su nam obično negdje koristili
4 čuvari magacina, itd. A, mi smo ove, ovaj... te puške su koristili čuvari
5 magacina, a trudili smo se da automatsko oružje bude na borbenim položajima.

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Jedno pitanje, ako mi dopustite, pa smo
7 onda gotovi sa ovim dokumentom.

8 P: Pogledajmo sada 13. stranu na B/H/S-u, a 19. je na engleskom. Ovdje
9 se govori o obuci, dodatak broj 1: "Pregled realizacije obuke i kursiranja u
10 prvoj polovini 1995. godine." I pod brojem 7: "Obuka snajperista. Mjesto:
11 Bratunac, Bjelovac /u engleskom transkriptu: "Bjelovar"/. Broj kandidata: 13.
12 Broj dana: 7. Primjedba: Realizovano."

13 Znači, u prvoj polovici 1995. godine, Blagojević izvještava Drinski
14 korpus da je trinaest njegovih ljudi provelo sedam dana na snajperskom kursu i
15 taj kurs završilo, zar ne?

16 O: Moguće, ako je on to tu napisao, mada iskreno, imam iskustva sa ovim
17 analizama borbenih gotovosti jer sam ih i sâm pisao u toku rata. I za mene su
18 one u toku rata bile ogroman problem jer treba sad napisati ovoliku
19 papirologiju, a sve Vam gori pod nogama. I onda, zadužite tamo nekog operativca
20 da jednostavno to uradi, ovaj, da vodi računa da to bude u redu, ali i da

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 zadovolji formu. Moguće je da je on imao neki kurs, da je sproveo, itd., ali to
2 ne znači da su ti... da je imao oružja ili tako dalje, poluautomatskih pušaka, i
3 da su one bile raspoređene na položajima oko enklava, i da su vršili dejstvo sa
4 tih položaja.

5 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Možda ipak da idemo na pauzu.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Idemo na pauzu od 20 minuta. Znači,
7 nastavljamo u 13.00 sati.

8 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

9 ... Početak pauze u 12.35h

10 ... Sjednica nastavljena u 13.07h

11 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite. Izvolite sjesti.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

13 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala.

14 Molim 4091 po 65ter.

15 P: Pukovniče, Vi ste nam objašnjavali to o mecima i o kursevima, sad Vam
16 hoću pokazati jedan dokument iz 1994. godine, od 10. jula. Naslov mu je "Stanje
17 pušaka, snajpera, prigušivača, izviđačkih radova, noćnih binokulara" /kako je
18 prevedeno/. I ako sada to gledate, u sekciji (II) stoji "Puška, snajper - 7,9
19 milimetara, PAP." I tu se onda navodi niz ljudi, tačnije rečeno njih sedamnaest,
20 i to je popis ljudi koji su zadužili snajperske puške - neki sa nišanima, neki
21 bez. Zar ne?

22 O: Da. To je... to je taj pregled, čitao sam malo pa -

23 P: Znači, sad imamo njih sedamnaest koji su dobili snajperske puške,
24 vidjeli smo podatke o mecima, podatke o obuci. Da li ste sada spremni složiti se
25 sa mnom da je Bratunačka brigada imala snajperske puške, metke da se iz njih

26

27

28

29

30

1 puca, i da je do jula 1995., imala i obuku u njihovom korištenju?

2 O: Ovde postoje male nepreciznosti. Recimo, ovo pod broj 6, kaže: "U
3 magacinu...", itd. Dva komada u magacinu 1. pješadijskog bataljona. Tako da, nisu
4 ovo sve poimenični ljudi kako ste Vi naveli, i broj 18 isto kaže: "U magacinu..."
5 Tako da, znači, ja ostajem pri onoj svojoj tvrdnji da tamo, na tim prostorima -
6 pošto pričamo konkretno oko enklave Srebrenica - nikada nisam vidio vojnike da
7 duže snajpersku pušku, ovaj, i da imaju snajpersku pušku u svom naroužanju.
8 Konkretno je, vidite, da ovde imate snajpera u magacinima po bataljonima. Znači,
9 da je cilj bilo snajpersko dejstvo, vjerovatno bi iz magacina dali to vojnicima.

10 Da pričamo o sarajevskom ratištu, gdje su linije fronta bile i manje od
11 100 metara, ja bi' se složio sa vašom tezom, ali područje Srebrenice gdje su
12 rovovi međusobni bili udaljeni više stotina metara i gde je stanovništvo živjelo
13 iza tih, ovaj, rovova na jednu i na drugu stranu, to oružje nije imalo, ovaj,
14 nekog naročitog efekta i smisla jer se već radilo o ce... ciljevima sa velikima
15 daljinama. Tako da, nikada tamo i nisam vidio da neko duži snajper i to je ono
16 što sam rekao.

17 P: Da vidimo sada 4093 po 65ter. Ovo je dokument od 18. juna 1995.,
18 izvještaj komande Bratunačke brigade, ime Blagojevića, redovni borbeni
19 izvještaj. I u točki 5 možete vidjeti, pod "Pozadinsko obezbjeđenje", da je
20 utrošeno 150 metaka za snajper. Znači, bez obzira na to sve što ste vidjeli, Vi
21 još uvijek kažete da oni nisu pucali iz snajperskih pušaka?

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Možda bi bilo dobro, ovaj, pogledati, ovaj kurs kojeg je organizovao
2 /sic/ Bratunačka brigada - ako je on organizovan i sproveden - pa vidjeti da li
3 su za njegove, ovaj, potrebe eventualno potrošenih ovih 150 metaka. Ja ne bih
4 sad stvarno spekulisao. Ovde piše da ... da je utrošak taj od 150 metaka. Da li je
5 to utrošak tog dana, to je nevjerovatno. Onda bi, ako nađete još ovakva dva
6 izvještaja za četiri godine da je utrošeno snajperska municija, evo, lično ne
7 vjerujem. A ako se moglo tog dana ispaliti 150 metaka onda bi vjerovatno se
8 pucalo svakog dana, tako da ne bih spekulisao da li je utrošeno z...za... za to ili
9 eventualno za taj kurs, ali -

10 P: Najbolje da ne nagađamo o tome u koga i u šta su ta sedamnaestorica
11 pucala. Najbolje je da se nadamo da je to bila obuka.

12 Idemo sada na 4098 po 65ter. 8. juli, izvještaj Drinskog korpusa, Lazara
13 Aćamovića /fon./, upućen je Glavnom štabu, tehničkom odeljenju:

14 "Dostavljamo Vam izvještaj o utrošku municije i MS-a za period 01.06. do
15 30.06. 1995. godine." - to je, znači, jedan mjesec. Opet vidimo "7,9 milimetara
16 za snajper, 1.825 komada". To je, znači, potrošeno, to je ispaljeno.

17 Da li nam Vi sada kažete da Vi još uvijek ne vjerujete da je bilo koja
18 jedinica Drinskog korpusa pucala na enklave?

19 O: Ja sam tvrdio od početka da nikada nisam vidio da su neke od jedinica
20 koje su držale front prema enklavama na u... i u... da su njihovi vojnici na tim

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 položajima imali snajperske puške. Znači, to je bilo moje što sam tvrdio i
2 obrazložio sam da je to sa taktike upotrebog... upotrebe tog naoružanja veoma
3 veliko rastojanje do ciljeva i, ovaj, da se ne može pokazati snajper efikasan
4 kao, recimo, na području Sarajeva ili negdje drugdje.

5 Na istom ovom izvještaju imate, pod stavki /sic/ 1, da je potrošeno 25
6 komada čisto pištoljske municije: pištolj 7.65 milimetara - to je onaj mali
7 pištolj; i 7.62 milimetara - to je isto pištoljski metak, 3.830 komada. Smijem
8 se, ovaj, opkladiti da tog dana niko nije pucao iz pištolja, jednog i drugog,
9 ali je taj pozadinac jednostavno želio ovom pozadincu u Glavnom štabu da skrene
10 pažnju, ovaj, koje mu municije nedostaje u magacinima, itd. Vjerovatno se to
11 odnosi dobrim i /sic/ dijelom i na ovu svu ostalu municiju, ovaj, koju je
12 potrebno dostaviti, itd.

13 Tako da, lično, moja saznanja su: nisam vidio snajpere tamo i nisam
14 vidio vojni...cke koji duže snajpere, i objasnio sam Vam da je to za mene na... u
15 toj ratnoj zoni bilo, ovaj, sasvim logično, jer se to oružje u... u... zbog da...
16 velike daljine ciljeva ne može smatrati efikasnim.

17 P: Siguran sam da se sjećate da ste Vi izjavili da Drinski korpus uopće
18 nije posjedovao takvo oružje. Ne želim se sada ovdje svađati, ali pogledajmo
19 sada zadnji dokument u vezi s time, 4099 po 65ter.

20 Da li želite povući vašu izjavu danu pod zakletvom, kad ste rekli da
21 Drinski korpus nije posjedovao nikakve snajperske puške?

22 O: Možete li mi to citirati iz mo... iz transkripta?

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Mogu ali neću jer ne znam gdje je, ali siguran sam da se sjećate.

2 O: A... sigurno nisam rekao da nije posjedovao, nego ove jedin... da ja
3 nisam vidio da su jedinice oko enklave, da su vojnici koji su bili tamo imali
4 snajpersko oružje i da to oružje jednostavno ja nisam vidio da neki od vojnika
5 duži. A da li je Drinski korpus to imao u magacinima, il' je možda neko stvarno
6 dužio - to nisam rekao, to je i nelogično. Ja sam se skoncentrisao samo na
7 jedinice oko enklave i ono što sam ja lično vidio često puta boraveći tamo.

8 P: Strana 29419 /u engleskom transkriptu: "29491"/: "Poluautomatske
9 snajperske puške imaju samo 10 metaka, možete iz njih pucati samo pojedinačnom
10 paljbom. Pitajte kojeg god hoćete vojnika, reći će Vam da oni žele da zaduže
11 automatsko oružje. Mi takve puške nismo imali uopće u našem asortimanu." To je
12 Vaš citat.

13 Ja Vas pitam da li Vi želite povući tu vašu izjavu nakon što ste vidjeli
14 sve ove dokumente?

15 O: Mi... mi takve puške - znači, ostajem pri toj izjavi - nismo imali. Ove
16 jedinice koje su bile na položajima, ono što sam ja vidio svojim očima, nisu
17 imali takve puške.

18 P: Hajde da pogledamo 4099 po 65ter. Evo, Milićka brigada pod brojem 12,
19 oni su imali 17 snajperskih pušaka. I oni su takođe bili oko enklave. Hoćete da
20 pogledamo bataljon Skelani? Nemamo vremena, nećemo se time baviti...

21 O: Ali, ali, moram -

22 P: ...ali, da li želite promijeniti ono što ste rekli?

23 O: Ne. Ne želim promijeniti. Budite samo malo strpljivi, molim Vas.
24 Moram pogledati dokument u cjelini da uopšte vidim šta on predstavlja. Ovaj

25

26

27

28

29

30

1 dokument - ne vidim mu kraj - jednostavno predstavlja evidenciju ukupnog
2 naoružanja Milićke brigade, a gdje se nalazi sada ta evidencija, odnosno, gdje
3 se nalazi pojedinačno naoružanje, to je sada drugo. Znači, to je evidencija samo
4 ukupnog naoružanja.

5 P: Mislim da možemo preći na drugu temu.

6 Govorili ste o napadnom planu i ciljevima "Krivaja 95", i recite mi da
7 li biste se složili sa mnom da je jedan od ciljeva napada "Krivaja 95" bio da se
8 stvore uslovi za eliminaciju enklava, pogotovo Srebrenice?

9 O: Ono što sam ja lično znao, bez uvida u i... u ikakvu dokumentaciju, jer
10 ona do mene nije do... ovaj, nisam dobijao nikakvu dokumentaciju, osim dokumenata
11 veze. Znači, osim dokumenata veze. To su /?je/ jedina dokumentacija koja je meni
12 bila prisutna /sic/ u tom relevantnom periodu, da jedinice Drinskog korpusa
13 imaju zadatak da borbeno zatvore enklavu u smislu da spriječe komuniciranje
14 između dviju enklava, Žepe i Srebrenice, i spriječe komuniciranje i borbene
15 ispade iz tih brigada u dubini naše teritorije, kao i komuniciranje njihovih
16 manjih naoružanih formacija prema Tuzli, i prema Olovu i Kladnju.

17 P: Da li je jedan od ciljeva bio da se stvore uslovi za eliminaciju
18 enklava, a pogotovo Srebrenice?

19 O: Ja to nisam tada znao.

20 P: Da li sada znate?

21 O: Stvarna situacija se tako odvijala da su, ovaj, muslimanske formacije
22 u tim dvjema enklavama da su poražene, vojnički poražene, a da je posle
23 nastupila, ovaj, deportacija stanovništva i... i ostale, ovaj, radnje.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: To shvaćam, ali, to nije ni izbliza odgovor na moje pitanje. Da li
2 sada znate, da li ste saznali iz bilo kojeg izvora, da je jedan od ciljeva
3 "Krivaje 95" bio da se stvore uslovi za eliminaciju srebreničke enklave?

4 O: Ja sam imao priliku ovdje, ovaj, pročitati neka dokumenta koji sadrže
5 tu... tu sintagmu, odnosno, taj dio rečenice ili cijelu rečenicu, "da se stvore
6 uslovi za eliminaciju enklave." Ali u tom relevantnom periodu, odnosno, sve dok
7 nisam pročitao neka od tih dokumenata, ja nisam znao da ta rečenica tamo uopšte
8 postoji.

9 P: Dobro. Mislim da se svi možemo složiti da je to bio "Krivaja 95"
10 plan, pod brojem 107 po 65ter. Treća strana na engleskom, pod naslovom
11 "Ciljevi", 2. strana na B/H/S-u. Uštedili smo nešto vremena na tome.

12 Vi ste izjavili da ste spakovali vozilo veze na isturenom komandnom
13 mjestu, u ranim večernjim satima 11. jula - mislim da ste to jasno rekli. Stav
14 tužioca sada jeste - baš kao što je bio i kad Vas je gospodin Harmon prije više
15 godina unakrsno ispitivao - je da je to pogrešno, da su vozila veze i ljudstvo u
16 njemu otišli poslijepodne, 12. jula. Vi ste također izjavili da ste bili na
17 jednom sastanku, na kojem je Mladić rekao da će se ići na Žepu, da ćete Vi ići
18 tamo sa Pandurevićem, Krstićem i drugima. Stav Optužbe je da ste tu pogriješili,
19 da se taj sastanak zaista održao, ali da se održao 12. jula i da ste Vi bili u
20 Bratuncu 12. jula.

21 Vi ste, također, ranije izjavili u predmetu *Krstić* da ste smatrali da je
22 general Krstić postao komandant nakon što se vratio sa domjenka u restoranu
23 Jela. Stav je Optužbe - a mislim da nitko u ovom suđenju taj stav ne spori - da
24
25
26
27
28
29
30

1 je general Krstić postao komandant Drinskog korpusa na jednoj maloj ceremoniji
2 koja je neformalno održana u Vlasenici, u komandi sa nekoliko ljudi, kada je
3 general Mladić objavio Drinskom korpusu da Živanović odlazi i da general Krstić
4 postaje komandant. To je u predmetu *Krstić* bilo jedno vrlo značajno pitanje. Naš
5 je stav da je on postao komandant 13. jula na tom sastanku.

6 A sada, gospodine, hajde da pogledamo još neke dokumente.

7 SVJEDOK: Gospodine predsjedavajući -

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

9 P: Siguran sam da se sjećate nekih dokumenata -

10 SVJEDOK: Da li mogu dobiti malo vremena da na ove tri, ovaj, optužbe od
11 strane gospodina tužioca bar išta odgovorim?

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko želite.

13 SVJEDOK: Čisto da se pozabavim sa tri njegove, ovaj, tvrdnje koje su
14 upućene n...na analizu onoga što sam ja tvrdio, i na tvrdnju koje /sic/ tvrdi
15 gospodin tužilac.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da.

17 P: Znete, pukovniče, mnogi dokumenti o kojima ste govorili tokom Vašeg
18 prethodnog svjedočenja su ovdje. Ja ih imam, Vi ih možete pogledati, možda ćete
19 govoriti i o njima. Ja sam Vam samo sada htio reći kuda ja smjeram s tim
20 dokumentima i koji je naš stav, ali Vi naravno uvijek možete odgovoriti na ono
21 što ja kažem.

22 O: Ja ću se koristiti, ovaj, ovom dozvolom od predsjedavajućeg.

23 Prvo, nikako mi ne može biti jasno da - i u izjavi koju sam dao u aprilu
24 2000. Vašem istražiocu u Banja Luci, ovaj, pod jednim veoma neprincipijelnim

25

26

27

28

29

30

1 okolnostima, pa da posle mog svjedočenja 2000. i 2001. u ovom Sudu, i poslije
2 mog svjedočenja prošle sedmice - neko može decidno da tvrdi, da ja sa svojim
3 vojnicima i tehnikom veze nisam napustio IKM Pribićevac jedanaestog, da nisam
4 prošao onuda kuda sam prošao, da nisam vidio to što sam vidio, i da nisam bio na
5 sastanku koji je bio naveče jedanaestog u komandi Bratunačke brigade. Znači, za
6 neke stvari na ovom suđenju sam rekao da ih se sjećam, da pretpostavljam, ali te
7 stvari koje sam iznio izričito znam i jako ih se dobro sjećam.

8 Znači, i mog odlaska sa IKM-a jedanaestog, kada je IKM prestao da
9 postoji jer na njemu nije postojao centar veze, o sastanku kojeg je držao
10 general Mladić u komandi Bratunačke brigade, koji je bio naveče jedanaestog,
11 tačno onako kako sam svjedočio, i prosto mi je neshvatljivo da posle toliko
12 godina bavljenja ovim predmetom, ovaj, neko može još da stoji na tim pozicijama
13 da to nije bilo tako.

14 A što se tiče primopredaje dužnosti između generala Krstića i generala
15 Živanovića, ja sam dvanaestog otišao na IKM na Žepu. Bio je neki sastanak po
16 informacijama trinaestog naveče, kada je general Mladić imao sastana... ovaj,
17 postrojio malo ljudi - kako ste Vi rekli - i prenio informaciju o... o... da će
18 general Krstić biti novi komandant korpusa, a pukovnik Andrić novi načelnik
19 štaba.

20 Ja sam već tada bio na IKM-u na Žepu... na Žepi i nisam imao te
21 informacije. Te informacije sam dobio iz druge ruke, neko mi ih je jednostavno
22 o... prepričao. Za mene je, kao vojnika, ni... I nisam imao prilike da vidim
23 dokumenta koja sam vidio ovdje ovih dana, ovaj, koji obavještavaju jedinice o
24 toj primopredaji.

25

26

27

28

29

30

1 Za mene je, kao vojnika, bilo neshvatljivo da 13. jula - kada se Drinski
2 korpus nalazi u vjerovatno izvođenju najspecifičnijih borbenih dejstava u toku
3 cijelog svog trajanja /sic/ - da odjednom neko vrši zamjenu komandanta korpusa.
4 Sa time, ne da ga kažnjava i ne da ga postavlja na neku veću dužnost, jer je
5 sasvim logično da - dok se radi operacija "Stupčanica", i dok se u rejonu
6 Zvorničke brigade vode ogromne borbe sa neprijateljskom kolonom koja se
7 probijala iz Srebrenice - sasvim je logično da komandant korpusa sjedi u
8 Vlasenici i koordinira sa te dvije veoma teške operacije. A veoma je nelogično
9 da njegov sada komandant korpusa, general Krstić, i njegov načelnik štaba,
10 pukovnik Andrić, se u tom periodu nalaze na Žepi, da Andrić bukvalno predvodi
11 svojih 100 vojnika kao načelnik štaba, i zadihan se javlja na vezu kada je
12 ranjen pukovnik Trivić, itd.

13 Ja sam kasnije, pa i u ovom suđenju ovdje, imao prilike vidjeti određena
14 dokumenta koja nedvojbeno ukazuju da je došlo tada do primopredaje dužnosti, ali
15 ja sam smatrao - obzirom da je to u vojsci propis - da, kad dođe ukaz od
16 predsjednika republike o primopredaji dužnosti u korpusu, onda se... Glavni štab
17 napiše naredbu i dâ najmanje rok sedam dana da se izvrši primopredaja te
18 dužnosti. Posle toga mora se začiniti /sic/ zapisnik o primopredaji te dužnosti,
19 i na osnovu tog zapisnika i tog datuma teku pravne stvari, teku sve
20 prinadležnosti novog komandanta korpusa, je on sa tim datimom /sic/ dobija i
21 veću platnu grupu i ostale p..prinadležnosti.

22 I, ovaj, za mene su... e... ja sada tumačim, znači, tu situaciju na takav
23 način. Eto, hvala Vam gospodine predsjedavajući.

24 P: Pukovniče, još jedna tema za koju bi trebalo da Vam dam priliku da je
25
26
27
28
29
30

1 objasnite. Stav je tužioca da niste mogli proći kroz Potočare na putu za
2 Srebrenicu, uveče 11. jula. Niste to mogli uraditi slobodno. Morali ste u tom
3 slučaju proći kroz holandsku barikadu, hiljade Muslimana koji su tada bili veoma
4 uznemireni, a to je bio dan nakon dolaska Srba. To je bila, dakle, još jedna
5 tačka, još jedna tema koja je sastavni dio teze tužioca po kojoj se razlikuje
6 naše mišljenje od vašega.

7 O: Svaka barikada UNPROFOR-a i njihov... njihove, ovaj, dužnosti u vezi,
8 ovaj, sa tim, prestale su desetog i tog jedanaestog. Ja sam tačno prošao kroz
9 Potočare jedinim putem koji iz Srebrenice izvodi prema... prema Bratuncu. To je
10 bila moja procjena situacije.

11 Decidno sam opisao prošle nedelje, da ne ponavljam, da sam vidio ogroman
12 broj ljudi, više hiljada civila, da je UNPROFOR bio skoncentrisan i među
13 civilima u manjim grupama, ali većinom u svojoj bazi. I da se ne ponavljam,
14 jednostavno, u odnosu na prošli put, apsolutno ostajem pri svakoj riječi koju
15 sam rekao u vezi toga.

16 P: Dobro. Prođimo sada kroz neke dokumente koji se bave tim temama,
17 čućete moja pitanja i dobićete priliku da date svoje odgovore. Ja ću pokušati da
18 moja pitanja budu kratka, pokušajte i Vi, mislim da će tako biti svima jasnije.

19 Možete li mi reći - mislim da ste donekle pomalo promijenili Vaš iskaz -
20 šta Vi zapravo mislite kada ste otišli iz Pribićevca, kada su došli kombiji?

21 O: Ja uopšte ne znam, ovaj, svrhu Vaše rečenice da sam donekle
22 promijenio iskaz, jer bi mi u tom trenutku kad to kažete vjerovatno to trebali

23
24
25
26
27
28
29
30

1 da obrazložite, da ne prejudiciram neku drugu svrhu.

2 Znači, istureno komandno mjesto na Pribičevcu, odnosno centar veze na
3 tom komandnom mjestu, ja sam spakovao negde prije mraka oko 19.00 časova, i
4 krenuo prema Bratuncu. To sam izjavio i prije osam godina Vašem istražitelju,
5 ovaj, u Banja Luci koji me je pod... ubjeđivao, ovaj, sat vremena da to nije bilo
6 tako.

7 P: Da bude sasvim jasno, kada ste krenuli sa vožnjom iz Pribičevca?
8 Shvatio sam da ste se spakovali u 19.00 sati ali kad je počeo Vaš odlazak, u
9 grubo?

10 O: Oko to -

11 P: Odnosno, što možete biti precizniji.

12 O: Oko tog vremena. Znači, ne mogu da budem precizan, ali znam da sam
13 kroz Potočare prošao sa prvim padom mraka. Prvi pad mraka u tom dijelu godine je
14 negde između, recimo, pola devet do petnaest do devet - do devet. Znači, trebalo
15 mi je negdje sat vremena od Pribičevca do Potočara, otprilike. Pa, onda vraćam
16 unazad. Znači, kroz Potočare sam prošao sa prvim padom mraka, to je negdje
17 između 8.15h - 8.30h, tako.

18 P: Koliko vozila je krenulo sa Vama?

19 O: Samo moje vozilo.

20 P: Možete li da opišete to svoje vozilo?

21 O: Vozilo kojim smo se služili je TAM 110 - Tvornica automobila Maribor.
22 To je u grubom prevodu kamion koji je imao na sebi nabacnu kabinu, ili
23 kontejner, formacijsku. U toj kabini smo imali spakovane neop... prevozili smo
24 neophodne uređaje za održavanje veze. I, bar dvojica ili trojica mojih vojnika
25 prevozili su se pozadi u toj kabini, a ja sam se nalazio naprijed na sjedištu
26 suvozača, a do mene je sjedio moj vodnik na mjestu gdje nema stolica nego je
27 poklopac od... od motora i nalaze se ledi... ležišta za puške. Znam s... tačno kako mi
28 se zovu ti vojnici i vozač i taj koji je sjedio između vozača i mene. I sa tim
29 vozilom smo se uputili sa Pribičevca odmah kada smo sve uređaje i antene

30

1 spakovali u to vozilo.

2 P: Koliko ljudi iz Vaše jedinice je bilo sa Vama u Pribićevcu, tog
3 posljednjeg dana?

4 O: To je bilo jedno manje odeljenje veze, cijenim dva i dva, znači,
5 negdje je oko... od četiri do šest ljudi.

6 P: Možete li mi reći imena ljudi kojih se sjećate?

7 O: Bakmaz Momir - to je bio vodnik moj, i sada radi u Oružanim snagama
8 Bosne i Hercegovine; Veljko Vukosavljević - vozač, selo Sokolovići, Sokolac;
9 Plakalović Mirko - selo Cikote, Vlasenica; Oliver Sekulić - grad Sokolac, on je
10 bio šifrer. I, pored njih četvorice mislim da su u tom odeljenju bila još dva
11 vojnika iz mog bataljonja... bataljona veze, čijih imena se ne sjećam, jer su ova
12 četvorica gotovo uvijek išla sa mnom, pa se njih jako dobro sjećam.

13 P: Da li su svi ti ljudi koje ste upravo sada naveli, čija ste imena
14 rekli, da li su svi oni otišli sa Vama jedanaestoga ili su neki ostali iza Vas?

15 O: Na Pribićevcu niko nije ostao.

16 P: Dakle, svi su mogli da stanu u to vozilo na kojem je bio kontejner
17 ili su oni bili u nekom drugom vozilu?

18 O: Mi nismo imali drugo vozilo, svi smo se prevozili tim vozilom. Jedino
19 što mi je ostalo nedefinisano, dvojica su - čini mi se - ili jedan, bili rodom
20 iz Bratunca, pa da li su tu veče ostali da vide svoje roditelje, itd., ali svi
21 smo se prevozili u tom vozilu i to je bilo jedino vozilo sa kojima /sic/ smo
22 učestvovali u operaciji, ovaj, na... na Srebrenici.

23 P: Da li ste ostavili teleprinter ili neku drugu opremu za prijem
24 poruka?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne. Ne, gore je bio od ranije ne... na Pribićevcu - negde iz perioda
2 1994. godine - ovaj, na raspolaganju pukovniku Vukoti je bio dodijeljen jedan
3 teleprinter i uređaj za šifrovanje. Ali, mi koji smo došli iz Vlasenice, ono što
4 smo donijeli to smo i spakovali, i jedanaestog napustili IKM.

5 P: Da li je gospodin Sekulić išao s Vama? Jeste sigurni u to?

6 O: Da. Da.

7 P: Kad ste, otprilike, stigli u Bratunačku brigadu?

8 O: U Bratunačku brigadu sam stigao, već je bio mrak, potpuni mrak.
9 Cijenim da je već bilo prošlo 9.00 sati. Znači, negde oko... između devet i pola
10 deset da sam stigao u Bratunac, oko 9.00h - 9.15h, otprilike.

11 P: A u koje vrijeme ste prvi puta vidjeli generala Krstića ili generala
12 Mladića?

13 O: Generala Krstića je... sam vidio prije počinjanja... otpočinjanja
14 sastanka, i ja sam se prvo vidio sa svojim vezistom koji je išao u džipu stalno
15 sa generalom Krstićem, i nosio je pokretni uređaj za vezu generala Krstića prema
16 jedinicama koje su učestvovala u operaciji "Krivaja." Onda sam njega pitao da li
17 je bilo nekih problema, da li me je general Krstić u međuvremenu tražio, itd. A
18 pošto nije bilo nikakvih problema, ja sam se vjerovatno sreo sa generalom
19 Krstićem čisto da mu - negde u tom vremenu od pola deset do deset, po mojoj
20 procjeni - čisto da mu saopštim da sam spakovao centar veze, i da se, i ja i
21 moji vojnici i centar veze, sada nalazimo u, ovaj, u krugu bratunačke kasarne.

22 P: A kada ste prvi puta vidjeli Mladića, kad ste stigli u Bratunac?

23 O: Generala Mladića sam prvi put vidio kada je počeo sastanak u komandi
24
25
26
27
28
29
30

1 brigade.

2 P: Kad je to otprilike bilo?

3 O: Po mojoj procjeni, sastanak je morao negde početi oko 22.00 časa, oko
4 22.00 časa.

5 P: Gospodine, stav je Tužilaštva da, uveče 11. jula, Vojska Republike
6 Srpske nije bila sigurna gdje je bila 28. divizija Muslimana. Ona je mogla da se
7 kreće prema Žepi, prema Tuzli, mogli su biti u brdima. Možete li nam reći,
8 posljednje pitanje, kako to - budući da je takva bila situacija - kako ste mogli
9 da pokupite veziste, da ih ukrcate u kombi i da odete bez ikakvih naredjenja da
10 to uradite, a to zaključujem prema Vašem iskazu?

11 O: Da. Mi smo imali informacije da je već 10., ovaj, jula posle našeg
12 kontranapada i ponovnog zauzimanja objekta Živkovo Brdo, da je maltene prestao
13 svaki organizovan, ovaj, otpor neprijatelja. A jedanaestog, već posle
14 bombardovanja, imali smo precizne informacije da je 28. divizija, da se grupiše
15 u sjeverozapadnom dijelu enklave - znači, onaj prostor od Srebrenice prema
16 Konjević Polju i Kasabi - a da takođe ima naznaka da se jedan manji dio, ovaj,
17 ima namjeru probiti prema Žepi. Znači, te informacije imali smo iz obavještajnih
18 izvora prislušivajući veze 28. divizije, jer smo na IKM-u Pribičevac imali
19 jedno odjeljenje, ovaj, koje je vršilo - iz 4. radio-izviđačkog voda Drinskog
20 korpusa - koje je vršilo prislušivanje veza 28. divizije.

21 Kada sam... pozitivna je okolnost što, kada se nalazite na vezama, svakog
22 trenutka možete da ocijenite dokle su stigle jedinice i kako se pomjera borbeni

23

24

25

26

27

28

29

30

1 poredak naprijed. I jedno od načela taktike je da komandna mjesta jednostavno se
2 skokovito pomjeraju naprijed -

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine. Sada moramo završiti jer,
4 ako to ne uradimo, doći će do zakašnjenja sa narednim suđenjem. Vi ćete moći da
5 završite to pitanje, da dodate bilo šta što je potrebno kada nastavimo sa radom.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine McCloskey. Hvala,
7 gospodine Jevđeviću. Nastavićemo sutra u 9.00 sati.

8 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Molim ustanite.

9 ... Sjednica završena u 13.47h.

10 Nastavak zakazan za utorak,

11 16.12.2008 u 09.00h.

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30